

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E - 35

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie júl 2015

II. senát

Nálezy:

spisová značka	II. ÚS 132/2013
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	6. mája 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 12 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa pre porušenie jeho práv podľa označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením okresného súdu, ktorý uložil sťažovateľovi, aby štátu nahradil trovy konania o celkom bezvýslednom dovolaní určené paušálnou sumou 200 €. Sťažnosť sťažovateľa proti tomuto uzneseniu okresný súd ďalším uznesením zamietol.</p> <p>Predmetom sťažnosti je námietka sťažovateľa, že napadnutým uznesením okresného súdu došlo k porušeniu jeho ústavných práv predovšetkým z dôvodu extrémne formalistickej aplikácie a interpretácie príslušných právnych noriem Trestného poriadku.</p>
ratio decidendi	<p>Podľa názoru ústavného súdu bolo kľúčovým pre posúdenie porušenia/neporušenia sťažovateľových ústavných práv napadnutým uznesením okresného súdu ustálenie odpovede na otázku, čo možno považovať za „celkom bezvýsledne podané dovolanie“ podľa § 556 ods. 1 Trestného poriadku.</p> <p>Podľa § 556 ods. 1 Trestného poriadku kto podal celkom bezvýsledne dovolanie alebo návrh na obnovu konania, je povinný nahradiť štátu trovy konania o tomto dovolaní alebo návrhu na obnovu konania, a to paušálnou sumou, ktorú ustanoví ministerstvo spravodlivosti všeobecne záväzným právnym predpisom. Ďalej je povinný nahradiť štátu odmenu a náhradu obhajcovi, ak bol v súvislosti s týmto konaním ustanovený, ak obvinený nemá nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú odmenu.</p> <p>Sťažovateľ podal dovolanie proti uzneseniu krajského súdu o zamietnutí sťažnosti voči uzneseniu okresného súdu o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Voči tomuto rozhodnutiu (uzneseniu) krajského súdu nie je v zmysle § 368 ods. 2 Trestného poriadku dovolanie prípustné, čo správne konštatoval vo svojom uznesení najvyšší súd a čo koniec koncov potvrdil aj ústavný súd uznesením sp. zn. IV. ÚS 553/2012 zo 7. novembra 2012. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ (zastúpený v</p>

dovolacom konaní kvalifikovaným zástupcom – advokátom) mohol a mal vedieť, že dovolanie voči uzneseniu krajského súdu nie je prípustné a podané dovolanie bude odmietnuté pre neprípustnosť (vyplývajúcu z Trestného poriadku), a teda mohol a mal vedieť, že v jeho konkrétnom prípade išlo o celkom bezvýsledne podané dovolanie.

V prípade sťažovateľa išlo o celkom bezvýsledne podané dovolanie a okresný súd rozhodol napadnutým uznesením v súlade s týmto skutkovým stavom i v súlade s § 556 ods. 1 Trestného poriadku, pričom odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu podľa názoru ústavného súdu reflektuje ťažiskové premenné v tejto veci spôsobom, ktorý je aj vzhľadom na už prezentované závery ústavného súdu k predmetnej veci logický a nearbitrárny, potom nemožno toto napadnuté uznesenie okresného súdu vnímať ako rozhodnutie orgánu verejnej moci porušujúce ústavné práva a slobody sťažovateľa.

Pre vyčerpávajúce posúdenie porušenia/neporušenia hmotných ústavných práv sťažovateľa (čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu) bolo potrebné venovať pozornosť otázke, či príslušná právna úprava neumožňovala príslušnému súdu upustiť od uloženia povinnosti nahradiť štátu trovy konania o dovolaní, resp. či bolo možné vzhľadom na špecifiká danej veci vyvažovať záujem na ochrane sťažovateľovho práva vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu) a záujem štátu na úhrade trov takého konania, kde všeobecný súd rozhodoval o celkom bezvýsledne podanom dovolaní v rámci trestného konania.

Poplatky trestného konania sú upravené pod názvom „trovy trestného konania“ v šiestej časti Trestného poriadku (v § 553 až § 559) a vo vyhláške Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 93/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov trestného konania a výška a spôsob úhrady zvýšených trov trestného konania (ďalej len „vyhláška“).

Vo všeobecnosti platí, že trovy nevyhnutné na vykonanie trestného konania vrátane trov vykonávacieho konania znáša štát (§ 553 ods. 1 Trestného poriadku). Ak však bol obžalovaný právoplatne uznaný za vinného, je povinný nahradiť štátu (i) trovy spojené s výkonom väzby, (ii) trovy spojené s výkonom trestu odňatia slobody, (iii) vyplatenú odmenu a náhradu ustanovenému obhajcovi a ustanovenému zástupcovi z radov advokátov, ak nemá nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú náhradu, a (iv) paušálnou sumou ostatné trovy, ktoré znáša štát.

Z § 556 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že zákonodarca bez ohľadu na povinnosť odsúdeného, ktorý bol právoplatne uznaný za vinného, nahradiť trovy celého trestného konania paušálnou sumou (120 eur) upravil povinnosť nahradiť štátu trovy konania súdu o dovolaní podanom celkom bezvýsledne (200 eur). Táto povinnosť sa vzťahuje na toho, kto takéto dovolanie podal. To znamená, že nemusí primárne zaťažovať odsúdeného.

Ak však podal celkom bezvýsledne dovolanie odsúdený, ktorý bol právoplatne uznaný za vinného, leží na jeho pleciach ťarcha povinnosti nahradiť štátu (i) paušálnou sumou 120 eur trovy trestného konania, ktoré znáša štát (ktorá pokrýva celé trestné konanie, a teda aj prípadné konanie o dovolaní), a taktiež (ii) nahradiť štátu paušálnou sumou trov trestného konania z dôvodu celkom bezvýsledne podaného dovolania vo výške 200 eur. Inak povedané, ide v tomto prípade o duplicitu náhrady trov štátu súvisiacich s konaním všeobecného súdu (najvyššieho súdu) o dovolaní v rámci trestného konania.

Povinnosť nahradiť trovy štátu za konanie o celkom bezvýsledne podanom dovolaní je ukladaná obligatórne a príslušný súd nemá možnosť úvahy, či povinnosť nahradiť tieto trovy podľa § 556 ods. 1 Trestného poriadku dotknutému subjektu uloží alebo od jej uloženia upustí. Taktiež príslušný súd nemá v zmysle § 3 vyhlášky moderačné právo, čo sa týka výšky ukladanej sumy, ktorá tvorí náhradu trov štátu.

Všeobecný súd nemôže vyvažovať súkromný záujem odsúdeného na ochrane základného práva vlastníť majetok na jednej strane a záujem štátu na vyberaní poplatkov (náhrad trov trestného konania) za úkony a činnosť všeobecných súdov v trestnom konaní na strane druhej. Vyváženie v tomto smere uskutočnil samotný zákonodarca preferovaním záujmu štátu na vyberaní poplatkov (náhrad trov trestného konania) za úkony a činnosť všeobecných súdov v trestnom konaní.

Ústavné relevantná otázka, či zákonodarca akcentované zákonné vyváženie konštruoval proporcionálne vo vzťahu k základnému právu vlastníť majetok, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že odsúdený je navyše povinný na základe odsudzujúceho rozsudku strpieť zásahy aj do iných, jemu ústavou garantovaných základných práv a slobôd, zostáva nateraz v rovine rečnickej, keďže túto otázku nie je senát ústavného súdu oprávnený posúdiť v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy.

	<p>Ustanovenia čl. 12 a čl. 14 dohovoru nemajú charakter základného práva a slobody, ktorého ochrany by sa v zásade bolo možné samostatne domáhať pred ústavným súdom. Ich aplikácia sa v individuálnych sťažnostiach viaže na porušenie individuálne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa, a preto požiadavka na vyslovenie porušenia čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy a čl. 14 dohovoru bez vzťahu ku konkrétnemu základnému právu alebo slobode sťažovateľa je zjavne neopodstatnená. Pretože ústavný súd nevyslovil porušenie sťažovateľom označených práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, prípadne podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom a napadnutým uznesením okresného súdu, neprichádzalo do úvahy ani vyslovenie porušenia čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy a čl. 14 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti a napadnutého uznesenia okresného súdu dospel k záveru, že postupom a napadnutým uznesením okresného súdu nedošlo k porušeniu sťažovateľových základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 1 dodatkového protokolu a nedošlo ani k porušeniu čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 59 ústavy a čl. 14 dohovoru.</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosti sťažovateľa nevyhovel.</u></p> <p><u>Ustanovenému právnomu zástupcovi sťažovateľa priznal odmenu.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 26/2010, I. ÚS 686/2013, II. ÚS 550/2013, IV. ÚS 214/2011, I. ÚS 34/96, II. ÚS 85/01, II. ÚS 167/04, I. ÚS 509/2012, III. ÚS 87/2011, IV. ÚS 281/2012, PL. ÚS 14/98, PL. ÚS 4/97, PL. ÚS 18/97, PL. ÚS 4/00, PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 10/02, PL. ÚS 15/03, PL. ÚS 38/04, PL. ÚS 8/04, I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010, I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07

spisová značka	IV. ÚS 296/2014
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	6. mája 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 a 5 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľky, ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom krajského súdu a jeho rozsudkom a postupom najvyššieho súdu jeho rozsudkom.</p> <p>Sťažovateľka bola účastníčkou konania v postavení žalovanej. V označenom konaní sa žalobca domáhal náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala byť spôsobená rozhodnutím orgánu štátu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.</p> <p>Žalobca bol v dôsledku uznesenia Krajského úradu vyšetrovania Policajného zboru v Banskej Bystrici, ktorým mu bolo vznesené obvinenie a začaté trestné stíhanie pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody, ktorého sa mal dopustiť ako vyšetrovateľ Okresného úradu vyšetrovania Policajného zboru Banská Bystrica v súvislosti s ním vyšetrovanou trestnou vecou, bol prepustený personálnym rozkazom ministra vnútra Slovenskej republiky zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru. Predmetná trestná vec žalobcu bola právoplatne skončená oslobodzujúcim rozsudkom. Žalobca preto považoval uznesenie o vznesení obvinenia za nezákonné rozhodnutie a zastáva v tejto súvislosti názor, že týmto rozhodnutím mu vznikla škoda pozostávajúca z náhrady nákladov na vzdelanie, náhrady odchodného, náhrady za stratu na zárobku a náhrady trov obhajoby v trestnom konaní. Okresný súd zaviazal sťažovateľku zaplatiť žalobcovi náhradu škody a náhradu trov konania. Proti označenému rozsudku okresného súdu</p>

	<p>podala sťažovateľka odvolanie. Krajský súd označený rozsudok okresného súdu vo veci samej potvrdil. Na základe podnetu podal generálny prokurátor proti rozsudku krajského súdu mimoriadne dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd tak, že mimoriadne dovolanie zamietol.</p> <p>Sťažovateľka tvrdila, že v jej veci konajúce všeobecné súdy nesprávne posúdili príčinnú súvislosť medzi uznesením o vznesení obvinenia ako nezákonným rozhodnutím a skončením služobného pomeru žalobcu, pričom poukázala na skutočnosť, že služobný pomer žalobcu bol ukončený personálnym rozkazom, ktorý bol vydaný v správnom konaní a ktorý žalobca napadol rozkladom, ktorý bol ako nedôvodný zamietnutý. Žalobca sa v rámci správneho súdnictva žalobou nedomáhal preskúmania právoplatného správneho rozhodnutia – personálneho rozkazu, ktorým bol prepustený zo služobného pomeru. Len v prípade, ak by bol personálny rozkaz zrušený, mohla by žalobcovi vzniknúť škoda, ktorá by bola v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím – personálnym rozkazom, ktorým bol ukončený služobný pomer žalobcu. Vznesenie obvinenia žalobcovi nebolo podľa názoru sťažovateľky predpokladom ani dôvodom ukončenia služobného pomeru so žalobcom, a teda neexistuje bezprostredný súvis medzi vznesením obvinenia a skončením služobného pomeru žalobcu.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Z odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd (rovnako ako pred ním okresný súd a krajský súd) ho založil na právnom závere o existencii príčinnej súvislosti medzi vznesením obvinenia žalobcovi a jeho prepustením zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, v dôsledku čoho žalobcovi vznikla škoda pozostávajúca z úhrady nákladov na vzdelanie, nevyplateného odchodného a straty na zárobku.</p> <p>Ústavný súd v prvom rade konštatoval, že v prípade prepustenia príslušníka Policajného zboru zo služobného pomeru ide o personálne opatrenie za porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti, ktoré nemožno stotožňovať s trestnoprávnou zodpovednosťou. Porušenie služobnej prísahy nemusí dosiahnuť intenzitu trestného činu a dôvody prepustenia príslušníka Policajného zboru zo služobného pomeru môžu byť napriek tomu splnené. V rámci personálneho konania sa konanie príslušníka Policajného zboru neposudzuje z hľadiska vykazovania znakov trestného činu, ale ako konanie v rozpore so služobnou prísahou. Nie každé porušenie zákona musí byť trestným činom alebo priestupkom.</p> <p>Aj keď z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že pri uplatňovaní svojej právomoci vyplývajúcej z čl. 127 ústavy do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov zasahuje v zásade len výnimočne, v posudzovanom prípade to považoval za potrebné, keďže právne závery, na ktorých je založený napadnutý rozsudok najvyššieho súdu považoval z ústavného hľadiska za neakceptovateľné a neudržateľné. Z dosiaľ uvedeného totiž zjavne vyplýva, že najvyšší súd v napadnutom rozsudku nerešpektoval ustálenú súdnu prax, ktorá dôsledne rozlišuje medzi stíhaním príslušníka Policajného zboru za to isté konanie (za ten istý skutok) v trestnom konaní a v personálnom konaní o prepustenie zo služobného pomeru. Judikatúra najvyššieho súdu sa ustálila na tom, že prípadné oslobodenie príslušníka Policajného zboru v trestnom konaní ešte neznamená, že tento sa identickým konaním nedopustil porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, ktoré by zakladalo dôvod na prepustenie zo služobného pomeru. Za daných okolností by ústavný súd prípadne mohol akceptovať právne názory najvyššieho súdu vyjadrené v napadnutom rozsudku len v prípade, ak by najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom objasnil, z akých dôvodov vo veci sťažovateľky nerešpektoval ustálenú judikatúru všeobecných súdov v porovnateľných veciach.</p> <p>Oprávnenie preskúmať dôvodnosť a správnosť rozhodnutia správneho orgánu (personálneho rozkazu) o prepustení príslušníka Policajného zboru zo služobného pomeru patrí do právomoci všeobecných súdov v rámci správneho súdnictva. Skutok, pre ktorý bol žalobca trestne stíhaný, teda skutok, pre ktorý bolo žalobcovi vznesené obvinenie (pričom následne bola za tento skutok proti žalobcovi podaná obžaloba) bol vymedzený rovnako ako konanie – skutok, pre ktorý bolo voči žalobcovi vedené personálne konanie a výsledkom ktorého bolo jeho prepustenie zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru personálnym rozkazom.</p> <p>Škoda, ktorú si žalobca v napadnutom súdnom konaní uplatňoval a na náhradu ktorej bola sťažovateľka zaviazaná, je škodou pozostávajúcou z úhrady nákladov na vzdelanie, nevyplateného odchodného a straty na zárobku.</p>

	<p>Výsledkom trestného konania vedeného proti žalobcovi je právoplatné rozhodnutie o jeho oslobodení zo skutku, ktorý sa mu kládol za vinu, pretože tento skutok nie je trestným činom. Výsledkom personálneho konania vedeného proti žalobcovi je právoplatné rozhodnutie (personálny rozkaz) o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, z ktorého vyplýva, že konaním, ktoré sa mu kládlo za vinu, žalobca porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.</p> <p>Dôvodnosť prepustenia žalobcu zo služobného pomeru nebola nikdy podrobená súdnemu prieskumu v na to určenom konaní (správne súdnictvo) a rozhodnutie o jeho prepustení zo služobného pomeru (personálny rozkaz) nebolo nikdy zrušené. Fakt, že predmetný skutok nie je trestným činom, ešte bez ďalšieho podľa názoru ústavného súdu nemôže viesť k záveru, že predmetný skutok nemôže byť kvalifikovaný ako disciplinárne previnenie, za ktoré možno príslušníka Policajného zboru prepustiť zo služobného pomeru.</p> <p>Na základe uvedeného ústavný súd konštatoval, že právny záver obsiahnutý v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu o existencii príčinnej súvislosti medzi škodou, ktorej náhradu si žalobca uplatňoval v napadnutom konaní v súvislosti so svojim prepustením zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, a obvinením, ktoré mu bolo vznesené v jeho trestnej veci, je nielen v rozpore s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu, ale zároveň ho možno považovať za arbitrárny a z ústavného hľadiska za neakceptovateľný a neudržateľný.</p> <p>Medzi čl. 20 ods. 5 ústavy a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu nenašiel ústavný súd takú súvislosť, ktorá by zakladala dôvod na vyslovenie jeho porušenia, a preto v tejto časti sťažnosti nevyhovel.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu porušené boli. Rozsudok najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
 Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 225/03, III. ÚS 181/04.

 spisová značka	 II. ÚS 17/2015
 sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
 druh konania	 čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
 druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	 nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
 dátum rozhodnutia	20. mája 2015
 dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	 čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
 skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľov v 1. až 5. rade, ktorou namietajú</p> <ul style="list-style-type: none"> - porušenie svojich základných práv podľa čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutiami miestnej volebnej komisie v Buzitke - porušenie svojich základných práv podľa čl. 30 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami okresného súdu. <p>V prerokúvanom prípade volebná komisia svojimi rozhodnutiami nezaregistrovala sťažovateľov ako nezávislých kandidátov na poslancov obecného zastupiteľstva. Svoje rozhodnutia odôvodnila zhodne: „... kandidátka listina pre voľby poslancov Obecného zastupiteľstva v Buzitke ani Petícia na podporu kandidatúry nezávislého kandidáta na poslanca obecného zastupiteľstva nesplňa náležitosti podľa zákona 346/1990 Zb.“</p> <p>Rozhodnutia miestnej volebnej komisie preskúmal na základe návrhu sťažovateľov</p>

	<p>okresný súd a napadnutými uzneseniami ich návrhy zamietol.</p> <p>Po preskúmaní veci okresný súd konštatoval, že sťažovatelia predložili kandidátne listiny a vyhlásenia v zmysle § 16 ods. 8 zákona o voľbách, ktoré spĺňali zákonom požadované náležitosti. Pri hodnotení, či petície sťažovateľov majú zákonom požadované náležitosti, okresný súd poukázal na § 4 ods. 4 zákona o petičnom práve.</p> <p>V napadnutých uzneseniach okresný súd v tejto súvislosti uviedol:</p> <p><i>„Z obsahu citovaného zákonného ustanovenia je zrejme, že na každom podpisovom hárku musí byť uvedené meno, priezvisko a úplná adresa trvalého pobytu osoby, ktorá je určená na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy. Z predloženej petície kandidáta..., tak ako bola predložená... je zrejme, že... petičné hárky neobsahujú označenie osoby určenej na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy, jej menom, priezviskom a úplnou adresou trvalého pobytu...“</i></p> <p>Sťažovatelia v rámci svojej argumentácie poukazujú na to, že ich volebná komisia mala podľa § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve bezodkladne vyzvať, aby odstránili nedostatky petície. Vytýkaný nedostatok bolo podľa nich možné odstrániť bezodkladne doplnením petície, pričom len tento nedostatok nemôže spôsobiť neplatnosť petície. Okresný súd pri preskúmaní podmienok pre registráciu sťažovateľov sa porušením § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve vôbec nezaoberal, preto sú napadnuté uznesenia zjavne neodôvodnené.</p> <p>Sťažovatelia tiež uvádzajú, že úvodná strana jednotlivých petícií obsahuje meno, priezvisko, vek, povolanie a trvalý pobyt jednotlivých sťažovateľov. Na každom podpisovom hárku je uvedené ich meno a priezvisko. Z týchto skutočností mohlo vyplývať, že sťažovatelia sú určení na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Zákon o petičnom práve rozlišuje medzi osobou, ktorá podáva petíciu, a medzi osobou určenou na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy. Jednou zo zákonných náležitostí petície vo formálnom zmysle podľa § 5 ods. 1 zákona o petičnom práve je uvedenie údajov podľa § 4 ods. 1, t. j. mena, priezviska, adresy trvalého pobytu, dátumu narodenia a podpisu o osobe, ktorá podáva petíciu a tiež uvedenie mena, priezviska, adresy trvalého pobytu a podpisu osoby určenej na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy. Podľa § 4 ods. 4 zákona o petičnom práve na každom podpisovom hárku musí byť uvedené meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu osoby, ktorá je určená na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy. Okresný súd sa v odôvodnení nijako nevysporiadal s týmito zákonnými náležitosťami a ani s tým, ako uvedené ustanovenia aplikovať pri petícii na podporu nezávislého kandidáta, napr. či nezávislý kandidát ako predkladateľ petície môže byť zároveň osobou určenou na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy, či musí ísť o osobu odlišnú od predkladateľa petície, či je potrebné predložiť k podpisovým hárkom aj petíciu vo formálnom zmysle, či úlohu petície vo formálnom zmysle v tomto prípade plní kandidátna listina, ktorú musí nezávislý kandidát podpísať (§ 16 ods. 4 zákona o voľbách). Každý podpisový hárak sťažovateľmi predložených petícií obsahuje formuláciu „Petícia voličov obce Buzitka na podporu kandidatúry nezávislého kandidáta... (meno a priezvisko príslušného kandidáta, pozn.) za poslanca obce Buzitka vo voľbách 15. 11. 2014“.</p> <p>Okresný súd v napadnutých uzneseniach síce dospel k záveru, že podmienka podľa § 4 ods. 4 zákona o petičnom práve nebola splnená, ale v odôvodnení svojich uznesení sa nijako nevysporiadal ani s tým, prečo uvedenie mena a priezviska nezávislého kandidáta na každom podpisovom hárku petície nebolo dostatočné pre splnenie zákonnej náležitosti uviesť na každom podpisovom hárku kvalifikované údaje o osobe určenej na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy. Je pritom zrejme, že adresa trvalého pobytu nezávislého kandidáta, ktorá absentuje na podpisových hárkoch petície, je uvedená na kandidátnej listine, čo vyplýva aj zo záveru okresného súdu, že kandidátna listina nezávislého kandidáta obsahuje zákonom požadované náležitosti. Z týchto hľadísk je potrebné napadnuté uznesenia okresného súdu považovať za nedostatočne odôvodnené.</p> <p>Okresný súd sa v odôvodnení napadnutých uznesení nevysporiadal ani v zákone o petičnom práve ustanovenou povinnosťou príslušného orgánu verejnej správy vyzvať predkladateľa petície na odstránenie jej nedostatkov podľa § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve, ako ani s tým, či uvedené ustanovenie zákona o petičnom práve je potrebné aplikovať pri skúmaní náležitostí petície nezávislého kandidáta v doslovnom gramatickom znení zákona o petičnom práve, prípadne či ho treba aplikovať primeraným spôsobom vzhľadom na jej špecifickú funkciu vo voľbách „priznanú“ jej zákonom o voľbách. Z predložených súdnych spisov okresného súdu vyplýva, že okresný súd rozhodol bez</p>

	<p>nariadenia pojednávania.</p> <p>Z predložených súdnych spisov okresného súdu však nevyplýva, či pred svojím rozhodnutím okresný súd zisťoval, či volebná komisia vyzvala sťažovateľov na odstránenie vytýkaných nedostatkov petície; sám okresný súd sťažovateľov na ich odstránenie podľa § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve nevyzval. Ani z odôvodnenia napadnutých uznesení okresného súdu nevyplýva, prečo nepovažoval okresný súd za potrebné vyzvať sťažovateľov na odstránenie nedostatkov petície, hoci túto skutočnosť považoval pre svoje rozhodnutie v danej veci za právne významnú, dokonca rozhodujúcu. Podľa názoru ústavného súdu na jednej strane postupoval okresný súd vo vzťahu k sťažovateľom prísne formálnoprávne, na druhej strane bol vo vzťahu k vlastnému postupu z tohto hľadiska značne benevolentný.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu je právny záver okresného súdu o tom, že petície sťažovateľov nespĺňajú zákonom predpísané náležitosti, založený na zjavne nesprávnej a formalistickej interpretácii relevantných ustanovení zákona o petičnom práve, ktoré sú v doslovnom gramatickom znení na danú situáciu neaplikovateľné a z tohto dôvodu sú napadnuté uznesenia okresného súdu ústavne neudržateľné.</p> <p>Ústavný súd preto rozhodol, že napadnutými uzneseniami okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.</p> <p>Ústavný súd tiež dospel k záveru, že napadnutými uzneseniami okresného súdu došlo aj k porušeniu základných práv sťažovateľov podľa čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy, pretože okresný súd napadnutými uzneseniami znemožnil sťažovateľom, aby sa uchádzali o funkciu poslancov obecného zastupiteľstva vo voľbách do orgánov samosprávy obce vyhlásených na 15. november 2014.</p> <p>Sťažovatelia namietali aj porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami okresného súdu. Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, že čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno aplikovať na súdne konanie, ktoré sa týka výlučne politického práva sťažovateľa a nesúvisí s jeho občianskym právom alebo záväzkom v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Predmetom konania takto bolo výlučne rozhodovanie o politickom práve sťažovateľov podľa čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy, preto v tejto veci nemožno aplikovať čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na tomto základe ústavný súd nevyhovel sťažnosti sťažovateľov v časti, v ktorej namietajú porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Sťažovatelia žiadali, aby ústavný súd zrušil voľby poslancov obecného zastupiteľstva obce a vyhlásil ich za neplatné. Ústavný súd konštatoval, že disponuje právomocou vyhlásiť voľby do orgánov územnej samosprávy za neplatné a zrušiť výsledok volieb len v konaní podľa čl. 129 ods. 2 ústavy, nie aj v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, ktorú uplatnili sťažovatelia na ochranu svojich práv. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nevyhovel sťažnosti sťažovateľov v tejto časti.</p> <p>Ústavný súd nevyhovel návrhu sťažovateľov na to, aby zrušil napadnuté uznesenia a vrátil vec okresnému súdu. Tento návrh považoval ústavný súd v čase svojho rozhodovania za právne bezvýznamný z toho dôvodu, že okresný súd už nemôže svojím postupom, prípadne rozhodnutím v prospech sťažovateľov zasiahnuť do právoplatných výsledkov volieb poslancov do obecného zastupiteľstva obce; rozhodnutie ústavného súdu by bolo iba iluzórne.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, že základné práva sťažovateľov podľa čl. 30 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy uzneseniami okresného súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľom priznal finančné zadosťučinenie každému v sume po 2 000 € a právo na úhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: II. ÚS 1/95, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, IV. ÚS 192/08, IV. ÚS 69/2012, I. ÚS 26/2010, III. ÚS 163/2011, II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07, IV. ÚS 115/03, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 102/08, III. ÚS 75/01, II. ÚS 9/00, III. ÚS 23/00, II. ÚS 5/03, PL. ÚS 35/03, PL. ÚS 19/98, IV. ÚS 192/08, IV. ÚS 69/2012, IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 26/2010, III. ÚS 163/2011, I. ÚS 351/2010, I. ÚS 306/2010, II. ÚS 66/01, II. ÚS 184/03, III. ÚS 184/06, IV. ÚS 314/07, IV. ÚS 196/2011, IV. ÚS 318/2011.</p> <p>EŠP: Georgidias c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998, Orujov proti Azerbajdžanu z 26. 7. 2011, Pierre – Bloch proti Francúzsku z 21. 10. 1997, Čerepkov proti Rusku z 25. 1. 2000.</p>

spisová značka	II. ÚS 63/2015
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	20. mája 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresného súdu.</p> <p>Sťažovateľ ako nezávislý kandidát na starostu obce Vojčice, ako aj na poslanca obecného zastupiteľstva obce predložil svoje kandidátne listiny spolu s petíciami, v ktorých jeho kandidatúru na tieto funkcie podporilo 304 voličov. Miestna volebná komisia v obci nezaregistrovala kandidátnu listinu sťažovateľa na funkciu starostu obce ani na funkciu poslanca obecného zastupiteľstva obce. Miestna volebná komisia svoje rozhodnutia odôvodnila tým, že predložená petícia voličov podporujúcich kandidatúru sťažovateľa neobsahovala náležitosti podľa § 21 ods. 2, resp. § 16 ods. 9 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“). Nedostatok petície spočíval v tom, že z celkového počtu 304 podpísaných osôb, len 25 uviedlo pri svojom bydlisku aj názov obce Vojčice, zatiaľ čo 279 osôb uviedlo len ulicu a súpisné číslo, bez uvedenia slova „Vojčice“. Sťažovateľ podal okresnému súdu návrh na vydanie rozhodnutia o jeho zaregistrovaní ako kandidáta na starostu a tiež na poslanca obecného zastupiteľstva obce. Okresný súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že návrh sťažovateľa zamietol, čo odôvodnil tým, že chyba v nesprávnom označení trvalého bydliska osôb, ktorí podpísali petíciu pre navrhovateľa nemôže byť odstránená výkladom, že identifikácia týchto osôb je nesporná s tým, že v záhlaví petičného hárku je uvedené, že ju podpisujú občania obce Vojčice... Na základe uvedeného nemala podľa názoru súdu volebná komisia povinnosť vyzvať navrhovateľa na odstránenie nedostatkov petície, lebo v zmysle petičného zákona petícia nemala nedostatky, na ktorých odstránenie bola povinná vyzvať. Z toho dôvodu nemala volebná komisia povinnosť a ani dôvod poskytnúť nijakú lehotu na odstránenie nedostatkov petície ani na žiadosť navrhovateľa.</p> <p>Sťažovateľ namietal, že miestna volebná komisia a okresný súd postupovali pri aplikácii zákona o voľbách prehnane formalisticky, keď dôvodom nezaregistrovania kandidátnej listiny sťažovateľa, resp. zamietnutia jeho návrhu okresným súdom, bolo, že len 25 voličov uviedlo pri svojom bydlisku aj názov obce – Vojčice. Sťažovateľ tiež namietal, že miestna volebná komisia ho nevyzvala na odstránenie nedostatkov petície v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o petičnom práve“).</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd už v súvislosti s posudzovaním prejavu vôle voliča na podpisovom hárku petície uviedol, že ak zo všetkých údajov o osobe uvedenej na petičnom hárku je nesporné, že ide o existujúcu, inak identifikovateľnú osobu (aj bez uvedenia čísla domu), treba tento jej podpis považovať za platný (PL. ÚS 4/95).</p> <p>Zmyslom a účelom tých ustanovení zákona o voľbách, ktoré upravujú zákonné náležitosti prejavu vôle voliča na podpisovom hárku petície podporujúcej kandidatúru nezávislého kandidáta, je požiadavka, aby tento prejav vôle bol vykonaný spôsobom, ktorý umožní záver o identite voliča a jeho reálnej existencii, jeho veku a tiež o jeho trvalom pobyte na území príslušnej obce, v ktorej kandiduje nezávislý kandidát.</p> <p>Okresný súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia stotožnil so záverom miestnej volebnej komisie, že petícia sťažovateľa nespĺňala zákonom predpísané náležitosti z</p>

	<p>dôvodu, že 279 voličov na podpisových hárkoch petície označili svoj trvalý pobyt len uvedením ulice a čísla domu bez uvedenia názvu obce, preto ich podpisy považoval za neplatné.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že na podpisových hárkoch petície je vyhlásenie „Petícia na podporu kandidatúry nezávislého kandidáta L. C.... podpísaná voličmi obce Vojčice...“ a následne tiež podpisy voličov s uvedením mena, priezviska, dátumu narodenia, ulice a čísla domu, bez uvedenia názvu obce. Takéto označenie voliča na podpisovom hárku petície umožňuje jednoznačný záver o identite a reálnej existencii voliča, jeho veku a tiež aj o jeho trvalom pobyte na území obce. Za týchto okolností bolo podľa ústavného súdu potrebné považovať za platné aj podpisy voličov, ktorí neuviedli pri trvalom pobyte názov obce. Ústavný súd takto dospel k záveru, že aplikáciu a výklad § 16 ods. 9 a § 21 ods. 2 zákona o voľbách okresným súdom – pri hodnotení platnosti prejavu vôle voliča na podpisovom hárku petície na podporu kandidatúry sťažovateľa – je potrebné považovať za prehnane formálnu a je v rozpore s princípom spravodlivosti. Takýto výklad a aplikácia nerešpektuje zmysel a účel citovaných zákonných ustanovení a nie je prejavom materiálneho prístupu k výkladu a aplikácii právnych predpisov, a z tohto dôvodu je napadnuté uznesenie okresného súdu ústavne neutržateľné. Ústavný súd preto rozhodol, že napadnutým uznesením okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.</p> <p>Ústavný súd tiež dospel k záveru, že napadnutým uznesením okresného súdu došlo aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 30 ods. 1 ústavy, pretože okresný súd napadnutým uznesením znemožnil sťažovateľovi, aby sa uchádzal o funkciu starostu a tiež o funkciu poslanca obecného zastupiteľstva vo voľbách do orgánov samosprávy obce vyhlásených na 15. november 2014.</p> <p>Súd nepovažoval za potrebné skúmať opodstatnenosť námietky sťažovateľa, že ho miestna volebná komisia nevyzvala v zmysle § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve na odstránenie nedostatkov petície, a ani ústavnú udržateľnosť právneho záveru okresného súdu o tom, že miestna volebná komisia nemala takúto povinnosť, keďže petícia (vo formálnom zmysle) mala „všetky zákonné náležitosti uvedené v § 5 ods. 1 petičného zákona“.</p> <p>Sťažovateľ namietal aj porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „EŠLP“) konštatoval, že čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno aplikovať na súdne konanie, ktoré sa týka výlučne politického práva sťažovateľa a nesúvisí s jeho občianskym právom alebo záväzkom v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Predmetom konania bolo výlučne rozhodovanie o politickom práve sťažovateľa podľa čl. 30 ods. 1 ústavy, preto v tejto veci nemožno aplikovať čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na tomto základe ústavný súd nevyhovel sťažnosti sťažovateľa v časti, v ktorej namietal porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd nevyhovel návrhu sťažovateľa na to, aby zrušil napadnuté uznesenie a vrátil vec okresnému súdu. Tento návrh považoval ústavný súd v čase svojho rozhodovania za právne bezvýznamný z toho dôvodu, že okresný súd už nemôže svojím postupom, prípadne rozhodnutím v prospech sťažovateľa zasiahnuť do právoplatných výsledkov volieb do orgánov samosprávy obce; rozhodnutie ústavného súdu by bolo iba iluzórne.</p> <p>Ústavný súd disponuje právomocou vyhlásiť voľby do orgánov územnej samosprávy za neplatné a zrušiť výsledok volieb len v konaní podľa čl. 129 ods. 2 ústavy, nie aj v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, ktorú uplatnil sťažovateľ na ochranu svojich práv.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, že základné práva sťažovateľa podľa čl. 30 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € a právo na úhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: II. ÚS 1/95, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, IV. ÚS 192/08, IV. ÚS 69/2012, I. ÚS 26/2010, III. ÚS 163/2011, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 102/08, III. ÚS 75/01, II. ÚS 9/00, III. ÚS 23/00, II. ÚS 5/03, PL. ÚS 35/03, PL. ÚS 19/98, IV. ÚS 192/08, IV. ÚS 69/2012, IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 26/2010, III. ÚS 163/2011, IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 351/2010, I. ÚS 306/2010, PL. ÚS 4/95, II. ÚS 66/01, II. ÚS 184/03, III. ÚS 184/06, IV. ÚS 314/07, IV. ÚS 196/2011, IV. ÚS 318/2011,</p>

	IV. ÚS 210/04. ESLP: Orujov proti Azerbajdžanu z 26. 7. 2011, Pierre – Bloch proti Francúzsku z 21. 10. 1997, Čerepkov proti Rusku z 25. 1. 2000. Ústavný súd Českej republiky: III. ÚS 150/99
--	--

spisová značka	II. ÚS 78/2015
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené – v časti konanie zastavené
dátum rozhodnutia	27. mája 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 50 ods. 3 a 6 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa, pre namietané porušenie označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaniach vedených najvyšším súdom (dovolacom a odvolacom).</p> <p>Sťažovateľ namietal, že mu najvyšší súd odňal právo byť prítomný spolu s obhajcom na verejnom zasadnutí o jeho dovolaní, predniesť svoj návrh, zúčastniť sa pri vykonaní dokazovania na verejnom zasadnutí a predniesť sám či prostredníctvom obhajcu konečný návrh.</p> <p>Navyše sťažovateľ namietal, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nedáva zrozumiteľné odpovede na otázky nastolené v dovolaní (porušenie práva na obhajobu, nepoužitie výhodnejšieho kódexu trestného práva hmotného a porušenie zákazu reformationis in peius uložením peňažného trestu 20 000 €).</p>
ratio decidendi	<p>Sťažovateľ je predovšetkým presvedčený, že najvyšší súd mal v dovolacom konaní rozhodnúť na verejnom zasadnutí, pretože, ako je to z jeho uznesenia zrejme, dovolaciu argumentáciu vecne skúmal, čo v rámci neverejného zasadnutia nie je možné.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu nemožno stotožňovať dôvod odmietnutia dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku so zamietnutím dovolania podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku.</p> <p>K uvedenému záveru možno dospieť v prvom rade gramatickým výkladom predmetných ustanovení Trestného poriadku. Relevantná formulácia v § 382 písm. c) Trestného poriadku je: „nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.“ Podľa komentára Trestného poriadku (ASPI-Kolektív: Minárik, Š.) súd postupuje podľa tohto ustanovenia, „ak podané dovolanie neobsahuje žiadny dôvod v zmysle § 371“. Relevantná formulácia v § 392 ods. 1 Trestného poriadku je: „dôvody dovolania nie sú preukázané.“ Uvedené ustanovenie možno vykladať tak, že v dovolaní boli uvedené dôvody, ktoré obsahovo zodpovedajú dovolacím dôvodom podľa Trestného poriadku, avšak po preskúmaní veci bolo zistené, že tieto dovolacie dôvody sa nepreukázali, teda v zásade to, že tvrdenie o danosti niektorého dovolacieho dôvodu nezodpovedá skutočnosti.</p> <p>Dôvod odmietnutia dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku je zrejmy, čo je vyjadrené v uvedenom ustanovení tým, že dovolací súd k tomuto záveru môže dospieť „bez preskúmania veci“. Záver podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku nie je na prvý pohľad zrejmy, k jeho zisteniu je potrebné preskúmať vec, t. j. preskúmať zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 371 a § 374 Trestného poriadku, ktoré sú uvedené v dovolaní (§ 384 ods. 1 Trestného poriadku). Rozdielnosť uvedených dôvodov vyplýva aj z rozdielného procesného postupu, ktorý zákon ustanovuje v súvislosti s uvedenými rozhodnutiami. Dovolací súd rozhodne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku o dovolaní na neverejnom zasadnutí. Naproti tomu podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku o dovolaní rozhodne dovolací súd len na verejnom zasadnutí.</p>

	<p>Odlíšnosť v uvedených dôvodoch je vyjadrená aj v zákonnej formulácii výroku dovolacieho rozhodnutia. Pri postupe podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolací súd dovolanie „odmietne“, pri rozhodovaní podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku dovolací súd dovolanie „zamietne“. Právna úprava spravidla dôsledne rozlišuje odmietnutie a zamietnutie opravného prostriedku. Tieto pojmy nemožno stotožňovať a vnímať ich synonymicky. Zjednodušene možno konštatovať, že opravný prostriedok sa odmieta z procesných dôvodov bez toho, aby súd vecne preskúmal dôvody uvedené v opravnom prostriedku. Opravný prostriedok súd zamietne po jeho vecnom preskúmaní, na základe ktorého zistí, že dôvody uvedené v opravnom prostriedku sa nepreukázali.</p> <p>Z týchto dôvodov dospel ústavný súd k záveru, že neobstojí argumentácia najvyššieho súdu o tom, že odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku obsahovo zodpovedá zamietnutiu dovolania podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku.</p> <p>Ústavný súd poukázal na zjednocujúce stanovisko pléna č. k. PLz. ÚS 3/2014-24 z 22. októbra 2014, podľa záveru ktorého ustanovenie § 372 ods. 2 Trestného poriadku o neprípustnosti dovolania, ak bolo už predtým dovolanie zamietnuté, nemožno analogicky aplikovať na prípady odmietnutia skôr podaného dovolania v tej istej trestnej veci podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.</p> <p>Najvyšší súd pochybil, keď konal a rozhodol na neverejnom zasadnutí, pretože správne sa tak malo stať na verejnom zasadnutí. Tým došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Z uvedeného dôvodu nebolo potrebné osobitne sa zaoberať namietaným porušením čl. 50 ods. 3 a 6 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru v dovolacom konaní.</p> <p>Tým, že ústavný súd zrušil dovolacie uznesenie najvyššieho súdu, právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa vo vzťahu k odvolaciemu konaniu prešla znovu na najvyšší súd ako dovolací súd. Znamená to vo svojich dôsledkoch, že ústavný súd už nemá právomoc konať o tej časti sťažnosti (pôvodne prijatej na ďalšie konanie), ktorá smeruje proti odvolaciemu konaniu vedenému najvyšším súdom a odvolaciemu uzneseniu. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konanie v časti týkajúcej sa namietaného porušenia označených práv v odvolacom konaní zastavil.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, že najvyšší súd porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Dovolacie uznesenie najvyššieho súdu vo vzťahu k sťažovateľovi zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Konanie o porušení označených práv v odvolacom konaní zastavil.</u> <u>Sťažovateľovi priznal právo na úhradu trov právneho zastúpenia.</u> <u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: IV. ÚS 336/2012, PLz. ÚS 3/2014.</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 80/2015</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>27. mája 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa, pre namietané porušenie označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu a jeho uznesením a postupom krajského súdu a jeho uznesením.</p>

	<p>Sťažovateľ dňa 24. augusta 2014 požiadal o prepustenie z väzby. Uznesením okresného súdu z 2. októbra 2014 (teda viac ako 5 týždňov po podaní žiadosti) bola žiadosť sťažovateľa zamietnutá. Sťažnosť podaná sťažovateľom do zápisnice bezprostredne po vyhlásení uznesenia okresného súdu a písomne odôvodnená podaním obhajcu zo 6. októbra 2014 bola uznesením krajského súdu zo 16. októbra 2014 zamietnutá.</p> <p>Sťažovateľ je presvedčený, že postup okresného súdu nespĺňal požiadavku neodkladnosti a urýchlenosti rozhodovania o väzbe. Toto rozhodovanie trvalo 5 týždňov a 4 dni, teda 39 dní. Spolu s konaním vedeným krajským súdom celé konanie o žiadosti trvalo 7 týždňov a 4 dni, teda 53 dní. Takéto lehoty – najmä v konaní okresného súdu – nemožno považovať za primerané.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Zo skutkového hľadiska považoval ústavný súd za preukázané, že žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby bola okresnému súdu doručená 25. augusta 2014. Toho istého dňa zákonná sudkyňa dala trestnej kancelárii pokyn zaslať kópiu žiadosti sťažovateľa prokurátorovi na vyjadrenie a na zaujatie stanoviska. Trestná kancelária, ktorá pokyn zákonnej sudkyne prevzala 25. augusta 2014, ho realizovala zaslaním prípisu prokurátorovi 19. septembra 2014. Prokurátor pripis prevzal 22. septembra 2014 a jeho vyjadrenie spolu s vyšetrovacím spisom bolo okresnému súdu doručené 26. septembra 2014. Termín výsluchu bol 29. septembra 2014 určený na 2. október 2014, pričom tento deň bolo o žiadosti sťažovateľa rozhodnuté a uznesenie bolo procesným stranám doručené. Na základe uvedeného možno konštatovať, že konanie o žiadosti sťažovateľa trvalo na okresnom súde od 25. augusta 2014 do 2. októbra 2014, teda celkom 38 dní.</p> <p>Okresný súd dôvodne poukázal na to, že vzhľadom na ustanovenie § 79 ods. 3 Trestného poriadku žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby v prípravnom konaní mala byť správne adresovaná prokurátorovi.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že obdobie od 19. septembra 2014, keď okresný súd vyzval prokurátora vyjadriť sa k žiadosti sťažovateľa, do 26. septembra 2014, keď vyjadrenie prokurátora spolu s vyšetrovacím spisom bolo okresnému súdu doručené, teda celkom 7 dní, treba považovať za taký prieťah v konaní o žiadosti sťažovateľa, ktorý si sťažovateľ sám zaviniť svojím nesprávnym procesným postupom. Naproti tomu obdobie od 26. augusta 2014 (potom, ako zákonná sudkyňa 25. augusta 2014 dala trestnej kancelárii príkaz vyžiadať stanovisko prokurátora) do 19. septembra 2014 (keď došlo k realizácii príkazu zákonnej sudkyne trestnou kanceláriou) treba považovať za taký prieťah pri rozhodovaní o väzbe sťažovateľa, za ktorý je zodpovedný okresný súd. Ide o obdobie v trvaní 25 dní. V uvedenej súvislosti je z pohľadu ústavného súdu irelevantné, či prieťah spôsobila zákonná sudkyňa alebo trestná kancelária okresného súdu. Ďalšie obdobie (po 19. septembri 2014 do 2. októbra 2014), teda celkom 13 dní, možno považovať postup okresného súdu za dostatočne rýchly.</p> <p>Relevantná doba rozhodovania okresného súdu bola 31 dní, čo vzhľadom na všetky už uvedené okolnosti nemožno považovať za primerané.</p> <p>Podľa názoru sťažovateľa pomalé rozhodovanie o väzbe je dôvodom na prepustenie obvineného z väzby. Uvedený právny názor sťažovateľa považoval ústavný súd za neakceptovateľný. Za dôvod na prepustenie obvineného z väzby možno považovať takú situáciu, keď sa v trestnej veci riešenej väzobne nekoná zo strany orgánov činných v trestnom konaní s osobitnou starostlivosťou a urýchlením. To znamená, že dôvodom na prepustenie z väzby sú prieťahy v konaní vo veci samej, teda napríklad pomalý postup policajného vyšetrovania. Naproti tomu pomalé rozhodovanie o väzbe, resp. o jej ďalšom trvaní spravidla nie je dôvodom na prepustenie z väzby. Výnimkou z tohto pravidla sú napríklad tie prípady, keď priamo zo zákona vyplýva lehota, v ktorej má byť o väzbe rozhodnuté.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, že okresný súd porušil základné právo sťažovateľa na urýchlené rozhodnutie o žiadosti o prepustenie z väzby podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € a právo na úhradu trov právneho zastúpenia.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovelo.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: II. ÚS 432/2013, II. ÚS 193/2014 ESEP: Bezicheri c. Taliansko, Sanchez – Reisse c. Švajčiarsko</p>

spisová značka	II. ÚS 7/2014
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	11. júna 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	<p>čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa, v ktorej namietal porušenie označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom najvyššieho súdu.</p> <p>Sťažovateľov otec bol od 7. apríla 1932 zapísaný v pozemkovej knihe ako spoluvlastník okrem iného parciel č. 2977 a č. 2978 v katastrálnom území Hrhov. Podľa zápisu na liste majetkovej podstaty (list A) tejto pozemkovej vložky bola kultúra oboch parciel „pasienok“, a až do roku 1964, keď sa zastavili zápisy v pozemkových knihách, nebola vo vzťahu k tomuto pozemku zapísaná žiadna zmena jeho kultúry. Krajský národný výbor v Košiciach vydal 18. januára 1954 výmer, ktorého výrokom bolo žiadateľovi „udelené vodoprávne povolenie vybudovať rybníky a k tým patriace vodné zariadenia na území obce Hrhov“, a to na 30 rokov; vodné dielo malo byť vybudované aj na parcelách č. 2977 a č. 2978 v k. ú. Hrhov. Krajský národný výbor odporučil „stavebníkovi získať dohodou, alebo v rámci osobitného pokračovania vyvlastnením tie cudzie pozemky, ktoré sú bezpodmienečne potrebné pre vybudovanie, postavenie, zriadenie“ označeného vodného diela. K tomu však nedošlo, preto finančný odbor Okresného národného výboru v Rožňave vydal 28. júna 1963 rozhodnutie, ktorým „podľa vl. nar. č. 15/1959 Zb. a § 11 vyhl. č. 88/1959 Ú. v.“ vyslovil, že „nehnutelnosti v kat. území Hrhov“, medzi nimi aj parcely č. 2977 a č. 2978, „prechádzajú podľa cit. predpisov dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia do vlastníctva čl. štátu – do správy Štátneho rybárstva n. p. v Stupave“. Z jeho odôvodnenia vyplynulo, že o náhrade za tieto nehnuteľnosti „sa rozhodne podľa osobitného vykonávacieho predpisu“. Následne došlo geometrickým plánom z roku 1963 k tomu, že parcely č. 2977 a č. 2978 boli zlúčené do parcely č. 1979/2 s kultúrou „vodná plocha“ a obe ako samostatné parcely úplne zanikli. Žiadna z týchto zmien, ani zmena vlastníctva však neboli zapísané do pozemkovej knihy. V dôsledku toho dochádzalo podľa sťažovateľa k zahrnutiu týchto parciel do dedičstva po bývalých vlastníkoch a vydávaniu rozhodnutí, uznesení, resp. osvedčení o dedičstve, v ktorých boli tieto parcely uvádzané. Jeden z nástupníckych podnikov Š., n. p., podal v roku 1995 návrh na zápis vlastníckeho práva k pozemku parc. č. 1979/2 v k. ú. Hrhov do katastra nehnuteľností vo svoj prospech a bol aj zapísaný na list vlastníctva č. 1352. Následne v roku 1996 došlo k predaju tohto pozemku dvom fyzickým osobám.</p> <p>Po nadobudnutí účinnosti zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom sťažovateľ požiadal bývalý Obvodný pozemkový úrad Rožňava o navrátenie vlastníctva k spoluvlastníckemu podielu 2/56 na bývalých pozemnoknižných parcelách č. 2977 a č. 2978. Pozemkový úrad vyslovil, že sťažovateľ „nesplňa podmienky zákona (č. 503/2003 Z. z., pozn.) uvedené v § 1 a § 3“ a že mu „nemožno navrátiť vlastníctvo k pozemkom v katastrálnom území Hrhov pzkn. vl. číslo 318“ č. 2977 a č. 2978, „lebo v konaní bola preukázaná zákonná prekážka: nesplnenie podmienok § 1 a § 3 zákona“; zároveň nepriznal náhradu za tieto pozemky. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia pozemkový úrad v podstate uviedol, že „pozemky... sa stali súčasťou vodného diela, preto neslúžili na poľnohospodársku výrobu... nemali v čase prechodu na štát charakter pôdy podľa § 1</p>

	<p>zákona... Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ opravný prostriedok. Krajský súd ako súd prvého stupňa rozhodnutie pozemkového úradu potvrdil. Na odvolanie sťažovateľa, najvyšší súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok krajského súdu.</p> <p>Sťažovateľ brojí proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu najmä z dôvodov, že najvyšší súd neposkytol sťažovateľovi ochranu jeho základných práv a slobôd, keď aproboval rozhodnutie správnych orgánov, ktoré boli arbitrárne, z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, prísne formalistické a účelové.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Nepriznanie reštitučného nároku sťažovateľa správny orgán i všeobecné súdy odôvodnili len tým, že parcely č. 2977 a č. 2978 v roku 1963 (teda v čase vydania rozhodnutia finančného odboru Okresného národného výboru v Rožňave o ich prechode na štát) už netvorili poľnohospodársky pôdny fond ani lesný pôdny fond, pretože boli už predtým zaplavené vodným dielom Hrhov.</p> <p>Uvedeným rozhodnutím z 28. júna 1963 nehnuteľnosti v katastrálnom území Hrhov, medzi nimi aj parcely č. 2977 a č. 2978, prešli podľa citovaných predpisov dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia do vlastníctva štátu – do správy Š., n. p. v Stupave. Rozhodnutie z 28. júna 1963 bolo vydané podľa vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. a § 11 vyhlášky č. 88/1959 Ú. I.</p> <p>V tejto súvislosti ústavný súd uviedol, že vládne nariadenie č. 15/1959 Zb. o opatreniach týkajúcich sa niektorých vecí užívaných organizáciami socialistického sektora bolo vydané v rozpore s vtedy platnou ústavou, podľa ktorej obmedzenie vlastníctva a vyvlastnenie je možné vykonať iba na základe zákona, a keďže citované vládne nariadenie (teda nie zákon) bolo vydané na základe § 10 ods. 1 a 2 zákona č. 63/1958 Zb. o druhom päťročnom pláne rozvoja národného hospodárstva Československej republiky, je už na prvý pohľad zrejmé, že v postupoch podľa vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. išlo predovšetkým o zoštatňovanie majetku na účely plnenia hospodárskych plánov a rozširovanie „socialistického vlastníctva“ a vtedajšie štátne orgány v úsilí naplniť túto „líniu“ nemali záujem skúmať v konkrétnych prípadoch splnenie podmienok, ktoré oprávňovali rozhodnúť príslušný orgán o prechode vlastníctva na štát.</p> <p>Podľa vtedy platnej ústavy bolo možné vlastníctvo obmedziť len zákonom. V prípade vyvlastnenia bolo možné vyvlastniť len na základe zákona a za náhradu. Venovať náležitú pozornosť je potrebné aj zisteniu, že rozhodnutím finančného odboru Okresného národného výboru v Rožňave z 28. júna 1963 nebola uložená finančná náhrada, a o náhrade sa malo rozhodnúť podľa osobitného vykonávacieho predpisu.</p> <p>Ústavný súd dal do pozornosti zákon č. 480/1991 Zb. o dobe neslobody, ktorý je súčasťou nášho právneho poriadku a ktorý v § 1 ustanovil, že v rokoch 1948 až 1989 komunistický režim porušoval ľudské práva i svoje vlastné zákony. V tejto súvislosti možno konštatovať, že v sťažovateľom uplatnenom reštitučnom nároku mohla byť naplnená podmienka podľa § 3 ods. 1 písm. n) zákona č. 503/2003 Z. z., a bolo preto sťažovateľovej veci zo strany konajúceho správneho orgánu a následne všeobecných súdov potrebné venovať náležitú pozornosť (a teda aj výkladu a aplikácii § 1 zákona č. 503/2003 Z. z. pri zistenom skutkovom stave) a jeho reštitučný nárok posúdiť prizmou ochrany základných práv a slobôd v spojení s nápravou krívd spôsobených totalitným režimom v období neslobody.</p> <p>Z napadnutého rozsudku najvyššieho súdu (ani z jemu predchádzajúcich rozhodnutí orgánov verejnej moci) nevyplýva, že by v čase vydania rozhodnutia finančného odboru Okresného národného výboru v Rožňave z 28. júna 1963 bolo vodné dielo Rybníky zrealizované alebo že z iných skutočností vyplývalo, že nehnuteľnosti parc. č. 2977 a č. 2978 v k. ú. Hrhov už netvorili poľnohospodársky pôdny fond. Ak teda najvyšší súd (a pred ním krajský súd a správny orgán) (i) dospel k záveru, že v čase prechodu predmetných pozemkov na štát (dňom 15. augusta 1963, keď nadobudlo rozhodnutie finančného odboru Okresného národného výboru v Rožňave z 28. júna 1963 právoplatnosť) tieto netvorili poľnohospodársky pôdny fond ani do neho nepatrili, tobôž netvorili lesný pôdny fond, pretože ku dňu prechodu tu išlo o vodnú plochu, a nie o poľnohospodársku pôdu z dôvodu, že pozemky boli už od roku 1954 v úžití organizácie socialistického sektora a stali sa súčasťou vodného diela, pričom (ii) tento záver vyvodzoval výlučne na základe vodoprávneho povolenia Krajského národného výboru v Košiciach z 18. januára 1954, ústavný súd hodnotil tento záver ako nepodložený až svojvoľný, keďže z vodoprávneho povolenia z 18. januára 1954 nevyplýva, že by sa dňom jeho vydania poľnohospodárske pozemky stávali vodnou plochou (vodoprávne povolenie</p>

	<p>z 18. januára 1954 upravuje iba právo vybudovať vodné dielo v budúcnosti na určených pozemkoch).</p> <p>Aj keby orgány verejnej moci vo svojich rozhodnutiach poukázali na skutočnosť alebo dôkaz, z ktorého by vyplývalo, že v čase vydania rozhodnutia z 28. júna 1963 už boli predmetné pozemky v sťažovateľovej veci zaplavené alebo boli súčasťou vodného diela, bolo by potrebné sa vysporiadať s otázkou, či takéto zaplavenia alebo uskutočnenie vodného diela na týchto pozemkoch bolo v súlade s vtedy platným právnym poriadkom, keďže takéto zistenie má nepochybne vplyv na ustálenie reštitučného nároku sťažovateľa a výklad § 1 a § 2 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z., a teda zmiernenie krívd tých, ktorí trpia v dôsledku zásahov štátnych orgánov z obdobia neslobody namierených proti vlastníctvu, resp. v širšom proti ľudským právam a slobodám.</p> <p>Z uvedeného pohľadu je podľa názoru ústavného súdu prirodzenou požiadavkou kladenou na všeobecné súdy a iné orgány verejnej moci, ktoré rozhodujú o reštitučných nárokoch oprávnených osôb, aby riadiac sa zásadami materiálneho právneho štátu pristupovali k interpretácii reštitučných zákonov s určitou veľkorysťou a naopak, brali do úvahy pre minulý režim príznačné nedostatky vtedajšej legislatívy, najmä však často sa vyskytujúcu svojvôľu vtedajších štátnych a iných orgánov pri uplatňovaní moci. Rozhodne však pri dôslednej individualizácii každého prípadu nemožno uvedené nedostatky pričítať na vrub oprávnenej osoby.</p> <p>V rozpore s uvedenými postulátmi, závery najvyššieho súdu svedčia o jeho neústretnom formalistickom prístupe, ktorý protirečí materiálnemu chápaniu právneho štátu, je v rozpore s požiadavkou materiálnej ochrany práv zo strany súdnej moci a v konečnom dôsledku hrozí prípadnou ďalšou krivdou.</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa zaručené čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 listiny ako aj právo zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom najvyššieho porušené boli. Rozsudok najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal právo na úhradu trov právneho zastúpenia.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: III. ÚS 79/02, III. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 260/06, IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07, I. ÚS 23/01, III. ÚS 328/05, III. ÚS 260/07, III. ÚS 185/2010</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 475/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>11. júna 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa pre namietané porušenie označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa proti odvolaciemu uzneseniu. Podľa názoru najvyššieho súdu dovolanie bolo potrebné odmietnuť ako neprípustné podľa § 382 písm. f) Trestného poriadku. V posudzovanej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok. Súčasťou spisového materiálu je aj záznam o zložení sumy 400 € na účet špecializovaného trestného súdu, ktorého identifikačné údaje svedčia o zaplatení peňažného trestu. Zaplatením, t. j. vykonaním peňažného trestu, došlo k jeho zahladeniu v zmysle § 92 ods. 2 Trestného zákona. Ak bolo odsúdenie zahladené, hľadá sa na páchatela, ako keby nebol odsúdený. Pokiaľ nastávajú priamo ex lege, alebo na základe rozhodnutia súdu právne následky spojené s fikciou neodsúdenia, treba do</p>

	<p>všetkých dôsledkov považovať odsudzujúce rozhodnutie právne za neexistujúce a na takú osobu sa hľadí, ako keby odsúdená nebola. Predpokladom podania dovolania je existencia odsúdenia páchatel'a. Ak nastal zo zákona alebo na základe rozhodnutia súdu stav zahľadania odsúdenia, ktorý znamená, že neexistuje odsúdenie, ktorým sa uložila sankcia, jeho dôsledkom musí byť i to, že žiaden zo subjektov oprávnených podať dovolanie ho už nemôže podať. Pokiaľ po podaní dovolania došlo k zahľadaniu odsúdenia spojeného s fikciou neodsúdenia, dovolací súd musí dovolanie smerujúce svojimi účinkami proti neexistujúcemu rozhodnutiu odmietnuť podľa § 382 písm. f) Trestného poriadku ako neprípustné.</p> <p>Podľa presvedčenia sťažovateľa postupom a uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu označených práv, a to tým, že sa tento podstatou dovolacích námietok sťažovateľa nezaoberal, vychádzajúc z názoru, že vykonaním peňažného trestu sa na sťažovateľa hľadí, ako keby nebol odsúdený.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd sa uvedenou právnou problematikou v minulosti už viackrát zaoberal a vzhľadom na rozporné stanoviská II. senátu a III. senátu došlo k postupu podľa § 6 zákona o ústavnom súde, pričom bolo prijaté stanovisko na zjednotenie odchylných právnych názorov v tomto znení: Odsúdenému, ktorému bol uložený peňažný trest a ktorý tento uložený peňažný trest vykonal zaplatením sumy peňažného trestu, nemožno odoprieť právo podať dovolanie len z dôvodu, že jeho odsúdenie bolo zahladené, keďže by tým neprimeraným spôsobom a v rozpore s podstatou a účelom inštitútu dovolania došlo k obmedzeniu prístupu odsúdeného k súdnej ochrane, čím by sa zasiahlo do podstaty a zmyslu základného práva na súdnu ochranu (PLz. ÚS 4/2015-11 z 18. marca 2015).</p> <p>Zo zjednocujúceho stanoviska vyplýva, že neprípustnosť dovolania podaného odsúdeným, ktorý už vykonal uložený trest, nemožno bez ďalšieho vyvodzovať ani z explicitného znenia príslušných ustanovení Trestného poriadku vzťahujúcich sa na dovolanie. Za rozhodnutie, ktorým bola vec právoplatne skončená, je potrebné podľa ustanovenia § 368 ods. 1 Trestného poriadku považovať právoplatné rozhodnutie súdu vo veci samej, ktorým je okrem iného aj rozsudok, ktorým bol uložený trest, resp. ochranné opatrenie, alebo bolo upustené od potrestania. V tejto súvislosti nemožno za ústavne udržateľné považovať právne závery najvyššieho súdu, ktorý konštatoval, že odsudzujúcim rozsudkom treba rozumieť taký rozsudok, na základe ktorého existujú účinky, že sa na páchatel'a hľadí ako na odsúdeného.</p> <p>Na rozdiel od tohto právneho názoru najvyššieho súdu je ústavný súd tej mienky, že z hľadiska prípustnosti dovolania je bez významu, či sa v dôsledku zahľadania odsúdenia hľadí na osobu odsúdeného ako na osobu, ktorá odsúdená nebola, keďže z hľadiska prípustnosti dovolania je rozhodujúce to, či existuje odsudzujúce rozhodnutie a či toto nadobudlo právoplatnosť. Inými slovami, podmienkou podania dovolania je existencia samotného odsúdenia páchatel'a. Naopak, podmienkou dovolania nie je absencia zahľadania odsúdenia spojená so zákonnou fikciou neodsúdenia. Fikcia neodsúdenia sťažovateľa vyplýva z vykonania uloženého peňažného trestu na základe právoplatného odsudzujúceho rozsudku, pričom odopretím práva podať dovolanie proti takémuto právoplatnému rozhodnutiu by nebolo možné naplniť deklarovaný účel inštitútu dovolania, ktorým je odstrániť účinky založené nezákonným právoplatným rozhodnutím.</p> <p>Nemožno sa bez výhrad stotožniť ani s tým záverom najvyššieho súdu, podľa ktorého zahladením odsúdenia spojeným s fikciou neodsúdenia môže odsúdená osoba preukazovať stav svojej bezúhonnosti. Najvyšší súd totiž opomenul, že zahladenie odsúdenia spojené so zákonnou fikciou neodsúdenia neznamená zánik všetkých nepriaznivých účinkov spojených s odsúdením, keďže tieto nemožno obmedzovať výlučne na skutočnosť, že vo výpise z registra trestov sa zahladené odsúdenia neuvádzajú. Existencia odsudzujúceho rozhodnutia totiž uplatnením fikcie neodsúdenia nezaniká, pričom trest, ktorý odsúdený vykonal a ktorý mu bol zahladený, má stále platný právny základ v odsudzujúcom rozhodnutí. Vykonaný a zahladený trest postihuje páchatel'a aj sekundárne, lebo zakladá pre poškodeného právny titul na uplatnenie práva na náhradu škody a trov. Osobitne treba zdôrazniť, že zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť, že páchatel' trestný čin spáchal.</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že najvyšší súd porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie a na účinný opravný prostriedok podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13</u></p>

	dohovoru. Uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. <u>Sťažovateľovi priznal právo na úhradu trov právneho zastúpenia.</u> <u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: PLz. ÚS 4/2015

spisová značka	II. ÚS 878/2014
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov - konanie o návrhu na preskúmanie rozhodnutia Výboru NRSR pre nezlučiteľnosť funkcií
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	11. júna 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 5 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol doručený návrh navrhovateľa na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn. VP/14/14-K.</p> <p>Navrhovateľovi ako verejnému funkcionárovi vo funkcii predsedu predstavenstva P., a. s., K., bola rozhodnutím výboru sp. zn. VP/09/13-K z 10. septembra 2013 uložená pokuta podľa čl. 9 ods. 10 písm. d) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“) z dôvodu porušenia čl. 5 ods. 2 ústavného zákona, keďže navrhovateľ vykonával funkciu nezlučiteľnú s verejnou funkciou (funkciu konateľa obchodnej spoločnosti F., s. r. o.) po uplynutí 30 dní odo dňa ustanovenia do verejnej funkcie. Ďalej bola navrhovateľovi rozhodnutím výboru sp. zn. VP/62/13-K z 10. septembra 2013 a opravným rozhodnutím výboru sp. zn. VP/62/13-K/E z 9. októbra 2013 uložená pokuta podľa čl. 9 ods. 10 písm. d) ústavného zákona z dôvodu porušenia čl. 5 ods. 2 ústavného zákona, keďže navrhovateľ vykonával počas výkonu verejnej funkcie v roku 2012 funkciu konateľa obchodnej spoločnosti F., s. r. o. (navrhovateľ bol do verejnej funkcie ustanovený 28. júna 2012 a funkcie konateľa v obchodnej spoločnosti F., s. r. o., sa vzdal 1. mája 2013). Dňa 17. októbra 2013 a 22. októbra 2013 bol ústavnému súdu doručený návrh navrhovateľa na preskúmanie rozhodnutia výboru sp. zn. VP/62/13-K z 10. septembra 2013 a preskúmanie opravného rozhodnutia výboru sp. zn. VP/62/13-K/E z 9. októbra 2013. Ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 185/2014 z 13. novembra 2014 zrušil rozhodnutie výboru sp. zn. VP/62/13-K z 10. septembra 2013 a opravné rozhodnutie výboru sp. zn. VP/62/13-K/E z 9. októbra 2013.</p> <p>Dňa 17. septembra 2014 bola navrhovateľovi napadnutým rozhodnutím výboru opätovne uložená pokuta podľa čl. 9 ods. 10 písm. d) ústavného zákona vo výške 10 200 eur z dôvodu, že navrhovateľ ako bývalý predseda predstavenstva P., a. s., K., tým, že v roku 2013 vykonával zároveň funkciu konateľa obchodnej spoločnosti F., a. s. (do 1. mája 2013), porušil čl. 5 ods. 2 ústavného zákona.</p> <p>Navrhovateľ považuje napadnuté rozhodnutie výboru za nezákonné z dôvodu jeho duplicity, resp. ide v poradí už o tretie rozhodnutie o uložení pokuty v tej istej veci. Napadnuté rozhodnutie vzhľadom na skutkový stav a predchádzajúce ukládanie sankcie zo strany výboru za jedno a to isté porušenie ústavného zákona porušuje princíp ne bis in idem a porušuje čl. 4 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „protokol č. 7“).</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd konštatoval, že prerokovávaná vec navrhovateľa je po právnej stránke totožná s vecou navrhovateľa, o ktorej ústavný súd rozhodol už uvedeným nálezom sp. zn. II. ÚS 185/2014 z 13. novembra 2014. Z toho dôvodu ústavný súd vychádzal z obdobných záverov aj v prerokovávanej veci.</p> <p>Z ústavného zákona je zrejme, že ústavodarca s nesplnením alebo porušením povinnosti alebo obmedzenia ustanovených ústavným zákonom alebo zákonom spojil obligatórny</p>

právny následok vo forme sankcie - pokuty, prípadne straty mandátu alebo verejnej funkcie. Ústavný zákon umožňuje uložiť finančnú pokutu iba pri prvom nesplnení alebo porušení povinnosti alebo obmedzenia ustanoveného ústavným zákonom alebo zákonom, o ktorom rozhoduje príslušný orgán verejnej moci (v navrhovateľovej veci výbor). V prípade opakovaného nesplnenia alebo porušenia povinnosti alebo obmedzenia ustanoveného ústavným zákonom alebo zákonom zo strany verejného funkcionára ak sa v predchádzajúcom konaní proti verejnému funkcionárovi právoplatne rozhodlo, že nesplnil, alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, je príslušný orgán verejnej moci (napr. výbor) povinný obligatórne uložiť sankciu straty mandátu alebo verejnej funkcie. Finančná pokuta by pri opakovanom konštatovaní nesplnenia alebo porušenia povinnosti alebo obmedzenia ustanoveného týmto ústavným zákonom alebo zákonom a obligatórnou uložením sankcie v podobe straty mandátu alebo verejnej funkcie neplnila svoj preventívny účel. Represívny účel plní sankcia v podobe straty mandátu alebo verejnej funkcie.

Ďalej je potrebné zohľadniť vzhľadom na obligatórne ukladanie sankcií v prípade nesplnenia alebo porušenia povinnosti alebo obmedzenia ustanoveného ústavným zákonom alebo zákonom aj princípy vzťahujúce sa na správne (nemá sa na mysli pojem „správne“ stricto sensu, ale v širšom poňatí, zahŕňajúc konania sui generis majúce povahu „administratívnu“) trestanie. V tomto smere je dôležité odkázať na čl. 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcom právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom podľa zákona a trestného poriadku tohto štátu.

Záver o tom, či ide v konkrétnom prípade o konanie, resp. delikt, ktoré spadajú pod ochranu čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7, bude v konečnom dôsledku závislý na posúdení tzv. Engelovských kritérií ustálených primárne pre účely interpretácie pojmu „trestné obvinenie“ v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Prvým kritériom je kvalifikácia skutku v právnom poriadku žalovaného zmluvného štátu. Ide o formálne a relatívne kritérium, a pokiaľ skutok nie je v právnom poriadku zmluvného štátu kvalifikovaný ako trestný čin, použijú sa pre zodpovedanie otázky aplikovateľnosti čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7 na daný delikt ďalšie dve kritériá. Druhé kritérium je samotná povaha deliktu a tretím kritériom je stupeň závažnosti sankcie, ktorú možno uložiť dotknutej osobe v konkrétnom konaní.

Posudzujúc prvé kritérium v spojitosti s konaním vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona, ústavný súd konštatoval, že nesplnenie alebo porušenie povinnosti alebo obmedzenia ustanoveného ústavným zákonom alebo zákonom verejným funkcionárom nie je trestným činom, ale iným verejnoprávnym (správnym, resp. sui generis) deliktom.

V rámci druhého kritéria sa predovšetkým posudzuje, či delikt, o ktorý ide, vyplýva z porušenia právnej normy adresovanej neurčitému všeobecnému okruhu adresátov alebo iba určitej špecifickej skupine osôb, prípadne či delikt vyplývajúci primárne z porušenia právnej normy adresovanej špecifickej skupine osôb nie je postihnuteľný aj podľa právnej normy adresovanej neurčitému všeobecnému okruhu adresátov. Zároveň je nevyhnutné posúdiť účel sankcie, t. j. či sankcia, ktorá sa ukladá za spáchaný delikt, má povahu reparačnú alebo preventívno-represívnu. Z pohľadu judikatúry ESĽP sa delikt považuje za subsumovateľný pod normatívny text čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7 vtedy, ak právna norma, o porušenie ktorej ide v prípade tohto deliktu, sa aplikuje na neurčitý všeobecný počet adresátov, a uložená sankcia je aspoň čiastočne preventívno-represívneho charakteru. V prípade deliktu, kde dochádza k porušeniu právnej normy adresovanej určitej špecifickej skupine osôb so zvláštnym postavením, avšak uložená sankcia je preventívno-represívneho charakteru, prihliada sa pre zodpovedanie otázky o aplikovateľnosti čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7 na tretie kritérium, a to stupeň závažnosti sankcie, ktorú možno dotknutej osobe uložiť. Aplikujúc uvedené na konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona, možno konštatovať, že ústavný zákon ukladá povinnosti alebo obmedzenia adresované špecifickému okruhu osôb - verejným funkcionárom - a sankcie, ktoré možno v zmysle ústavného zákona uložiť, plnia podľa názoru ústavného súdu preventívno-represívny účel, a to odradiť verejného funkcionára od neplnenia alebo porušovania povinnosti alebo obmedzenia ustanoveného ústavným zákonom alebo zákonom (preventívne pôsobiť) a zároveň sankcionovať, resp.

potrestat' (represívne pôsobiť) verejného funkcionára za dokonané nesplnenie alebo porušenie povinnosti alebo obmedzenia ustanoveného ústavným zákonom alebo zákonom.

Tretím kritériom je stupeň závažnosti sankcie, ktorú možno uložiť dotknutej osobe. V konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona sa verejnému funkcionárovi sankcia vo forme peňažnej pokuty alebo vo forme straty mandátu či verejnej funkcie. Závažnosť konkrétnej sankcie je však potrebné skúmať jednotlivo v rámci každého konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov.

Ústavný súd vychádzal z toho, že účelom celého čl. 5 ústavného zákona je akcentovanie verejného záujmu na riadnom výkone verejnej funkcie, a to prostredníctvom úpravy obmedzenia spočívajúceho v zákaze výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom funkcie verejného funkcionára. Na tento účel je logickou povinnosťou verejného funkcionára v prípade výkonu takejto funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie skončiť výkon funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie. Ústavodarca upravidl v čl. 5 ods. 7 ústavného zákona dobrodenie v prospech verejného funkcionára v podobe poskytnutia 30-dňovej lehoty na skončenie výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie. V prípade, že aj po uplynutí tejto 30-dňovej lehoty (počas ktorej nie je verejný funkcionár postihnuteľný za súbežný výkon verejnej funkcie i funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie) verejný funkcionár vykonáva funkciu nezlučiteľnú s výkonom verejnej funkcie (hoci aj 1 deň po uplynutí 30-dňovej lehoty), dopúšťa sa porušenia obmedzenia ustanoveného ústavným zákonom v podobe zákazu výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie v zmysle čl. 5 ods. 1 a (alebo) 2 ústavného zákona. Nemožno však čl. 5 ods. 7 ústavného zákona vykladať tak, že by tento upravidl samostatne sankcionovateľnú povinnosť v podobe skončenia výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie. Táto povinnosť (vzdanie sa funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie v lehote 30 dní od ustanovenia do verejnej funkcie) je len logickým a explicitne vyjadreným právne relevantným úkonom, ktorého uskutočnenie zabezpečuje neporušenie obmedzenia ustanoveného v čl. 5 ods. 1 a 2 ústavného zákona zo strany verejného funkcionára. Nie je preto možné od seba na účely správneho trestania oddeliť obmedzenie v podobe zákazu výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie v zmysle čl. 5 ods. 1 a 2 ústavného zákona a povinnosť skončiť výkon funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie podľa čl. 5 ods. 7 ústavného zákona.

Zároveň je potrebné z hľadiska teórie správneho trestania doplniť, že pokiaľ verejný funkcionár neskončil po uplynutí 30 dní od ustanovenia do verejnej funkcie výkon funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie, k dokonaniu verejnoprávneho deliktu porušenia zákazu výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie dochádza prvým dňom nasledujúcim po 30. dni od ustanovenia do verejnej funkcie. Každý ďalší deň je udržiavaním protiprávneho stavu vyvolaného dokonaním tohto verejnoprávneho deliktu, a tento protiprávny stav je ukončený až skončením výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie. Na účely správneho trestania sa však toto celé obdobie od dokonania verejnoprávneho deliktu (porušenia zákazu výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie) až po ukončenie protiprávneho stavu považuje za jedno konanie (skutok) a jeden verejnoprávny delikt, a to bez ohľadu na to, koľko dní, týždňov, mesiacov alebo rokov sa protiprávny stav udržuje, keďže ide o trváci verejnoprávny delikt.

Ústavný súd uviedol, že navrhovateľ sa dopustil jedného trvajúceho verejnoprávneho deliktu v období od prvého dňa nasledujúceho po 30. dni od ustanovenia do verejnej funkcie až do 1. mája 2013, keď skončil výkon funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie (t. j. výkon funkcie konateľa spoločnosti F., s. r. o.), za ktorý mu bolo možné výborom uložiť jednu sankciu v podobe finančnej pokuty. Táto sankcia mu aj bola uložená rozhodnutím výboru sp. zn. VP/09/13-K z 10. septembra 2013. Ďalšiu sankciu, a to v podobe straty verejnej funkcie by bolo možné navrhovateľovi uložiť v prípade, že by po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia sp. zn. VP/09/13-K z 10. septembra 2013 opätovne (alebo kontinuálne) vykonával funkciu nezlučiteľnú s výkonom verejnej funkcie. K takémuto porušeniu ústavného zákona zo strany navrhovateľa nedošlo a dôjsť nemohlo, keďže výkon funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie (t. j. výkon funkcie konateľa spoločnosti F., s. r. o.) ukončil 1. mája 2013, teda ešte pred vydaním rozhodnutia výboru sp. zn. VP/09/13-K z 10. septembra 2013.

	<p>Z napadnutého rozhodnutia výboru sp. zn. VP/14/14-K zo 17. septembra 2014 vyplýva, že výbor konštatoval vo výroku tohto napadnutého rozhodnutia identické porušenie ústavného zákona v identickom, už raz preskúvanom období. Zároveň výbor navrhovateľovi uložil opätovne finančnú pokutu.</p> <p>Ústavný súd sa musel vysporiadať s otázkou, či nešlo zo strany výboru o porušenie zákazu dvojitého potrestania v tej istej veci v zmysle čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7. Uvedené bolo potrebné posúdiť podľa naplnenia troch zásad potrebných pre konštatovanie porušenia princípu ne bis in idem, a to: totožnosť skutku, totožnosť páchatel'a a totožnosť chráneného záujmu. Za totožný skutok (výkon funkcie konateľ'a spoločnosti F, s. r. o., v období od prvého dňa nasledujúceho po 30. dni od ustanovenia do verejnej funkcie až do 1. mája 2013, t. j.) bol navrhovateľ potrestaný rovnako skorším rozhodnutím výboru sp. zn. VP/09/13-K z 10. septembra 2013. Totožnosť skutku bola zachovaná. Totožnosť osoby bola bez potreby bližšieho komentára zrejmá a zachovaná. Tak v rozhodnutí výboru sp. zn. VP/09/13-K z 10. septembra 2013, ako aj v napadnutom rozhodnutí výboru bol navrhovateľ potrestaný za porušenie čl. 5 ods. 2 ústavného zákona, totožnosť chráneného záujmu bola tak v prípade konania a napadnutého rozhodnutia zachovaná.</p> <p>Nakoľko ústavný zákon neupravuje inštitút právoplatnosti rozhodnutia výboru, musel ústavný súd nájsť odpoveď na otázku, či možno rozhodnutie výboru sp. zn. VP/09/13-K z 10. septembra 2013 považovať za konečné. Prihliadal pri tom na skutočnosť, že (i) návrh verejného funkcionára na preskúmanie rozhodnutia príslušného orgánu verejnej moci ústavným súdom nie je možné považovať za riadny opravný prostriedok, (ii) konanie pred ústavným súdom nie je odvolacím (druhostupňovým) konaním, (iii) odkladom vykonateľnosti (a teda nie právoplatnosti) rozhodnutia orgánu verejnej moci sa akcentuje verejný záujem na efektívnom rozhodovaní o nespĺnení alebo porušení povinnosti alebo obmedzenia ustanoveného ústavným zákonom alebo zákonom, a tým promptnom zabránení v pokračovaní zneužívania verejnej funkcie, prípadne zneužívania postavenia s ňou spojeného na osobný prospech. Absenciu explicitnej úpravy právoplatnosti rozhodnutí v ústavnom zákone je potrebné subsumovať pod teóriu medzier v normatívnych právnych aktoch. A preklenúť ju aplikáciou základných princípov všeobecne záväzného právneho predpisu svojím obsahom najbližšieho (analogia iuris) k aplikovanému všeobecne záväznému právnomu predpisu, v ktorom absentuje relevantná právna norma. Takýmto je podľa názoru ústavného súdu správny poriadok. Preto je potrebné na otázku právoplatnosti rozhodnutí podľa ústavného zákona aplikovať princípy právoplatnosti upravené správnym poriadkom.</p> <p>Na základe už uvedených postulátov ústavný súd dospel k záveru, že doručením rozhodnutia výboru sp. zn. VP/09/13-K z 10. septembra 2013 navrhovateľovi nastala prekážka pre opätovné konanie a rozhodnutie (potrestanie) vo veci porušenia čl. 5 ods. 2 ústavného zákona vykonávaním funkcie konateľ'a spoločnosti F., s. r. o., v období nasledujúcom po 30. dni od ustanovenia do verejnej funkcie až do 1. mája 2013, teda funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie, v období od prvého dňa nasledujúceho po 30. dni od ustanovenia do verejnej funkcie až do 1. mája 2013. Tým, že výbor napriek tomu v napadnutom rozhodnutí opätovne rozhodol v totožnej veci, porušil tým princíp ne bis in idem vyjadrený v čl. 4 ods. 2 protokolu č. 7. Toto pochybenie výboru má ústavnoprávnu relevanciu a intenzitu a je dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia výboru zo strany ústavného súdu.</p> <p>K návrhu navrhovateľ'a na vrátenie veci výboru ústavný súd odkázal na čl. 10 ods. 2 ústavného zákona, podľa ktorého rozhodnutie ústavného súdu v konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je konečné. Uvedené potvrdzuje aj § 73b ods. 3 a 4 zákona o ústavnom súde, podľa ktorých ústavný súd napadnuté rozhodnutie príslušného orgánu nálezom zruší a toto rozhodnutie je konečné. Právna úprava konania o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov pred ústavným súdom neumožňuje po zrušení rozhodnutia výboru (resp. príslušného orgánu) vec vrátiť na ďalšie konanie.</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že rozhodnutie výboru zrušil.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal právo na úhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: PL. ÚS 5/2014, PL. ÚS 40/2014, Najvyšší správny súd Českej republiky: 14 Kse 5/2012, 11 Kse 01/2010,</p>

a iných súdov	<p>ESLP: Zolotukhin v. Rusko, č. 14939/03, rozsudok Veľkej komory ESLP z 10. 2. 2009, bod 53, Khmel v. Rusko, č. 20383/04, rozsudok ESLP z 12. 12. 2013, bod 59, Engel and Others v. Holandsko, č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72, 5370/72, rozsudok pléna ESLP z 8. 6. 1976, bod 82, Albert v. Rumunsko, č. 31911/03, rozsudok ESLP zo 16. 2. 2010, bod 32; Ezech and Connors v. Veľká Británia, č. 39655/98, 40086/98, rozsudok ESLP z 9. 10. 2003, body 103 – 104, Nykänen v. Fínsko, č. 11828/11, rozsudok ESLP z 20. 5. 2014, body 40 - 41; Jussila v. Fínsko, č. 73053/01, rozsudok Veľkej komory ESLP z 23. 11. 2006, body 32 – 38, Franz Fischer v. Rakúsko, č. 37950/97, rozsudok ESLP z 29. 5. 2001, bod 22,</p> <p>Súdny dvor Európskej únie: Aalborg Portland and Others v. Komisia zo 7. 1. 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, bod 338 a nasl.</p> <p>Spolkový ústavný súd Spolkovej republiky Nemecko: 1 BvR 1631/08 z 30. 8. 2010, bod 64, 1 BvR 1905/02 zo 6. 12. 2005, bod 56,</p>
----------------------	---

spisová značka	II. ÚS 49/2015
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - nevyhovené
dátum rozhodnutia	11. júna 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľky pre namietané porušenie označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom krajským súdom.</p> <p>Uznesením okresného súdu bola zamietnutá žiadosť odsúdenej sťažovateľky o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody. Uznesením krajského súdu bola sťažnosť podaná sťažovateľkou proti uzneseniu okresného súdu zamietnutá ako oneskorene podaná.</p> <p>Podľa názoru sťažovateľky krajský súd mechanicky prevzal lehotu na podanie sťažnosti podľa § 187 ods. 1 Trestného poriadku, hoci mu bolo známe, že sťažovateľka je vo výkone trestu. Krajský súd sám v tejto súvislosti uviedol, že napadnuté uznesenie okresného súdu bolo sťažovateľke doručené do výkonu trestu 3. októbra 2014. Deň doručenia uznesenia pripadal na piatok a zásielka bola sťažovateľke odovzdaná referentom režimu (pedagógom) v popoludňajších hodinách. Nasledujúci deň, teda v sobotu 4. októbra 2014, začala plynúť trojdňová lehota na podanie sťažnosti. V prvý najbližší pracovný deň (ktorý bol zároveň tretím dňom lehoty na podanie sťažnosti), teda pondelok 6. októbra 2014, sťažovateľka sťažnosť vložila do obálky s riadne uvedenou adresou, nalepenými známkami v správnej hodnote a s podacím lístkom vložila do schránky určenej na odovzdávanie korešpondencie odsúdených. Túto schránku vyberá zamestnanec poverený riaditeľom. V ten deň bola schránka vybratá, korešpondencia išla na kontrolu a potom bola odoslaná. Potvrdený podací lístok dostala sťažovateľka späť 7. októbra 2014, čo znamená, že zásielka bola odoslaná hneď na druhý deň. Sťažovateľka upozornila na aj ustanovenie § 63 ods. 6 písm. d) Trestného poriadku, podľa ktorého lehota je zachovaná aj vtedy, ak podanie bolo v lehote urobené u riaditeľa ústavu, v ktorom je ten, kto urobí podanie, vo väzbe, alebo vo výkone trestu odňatia slobody. Z citovaných ustanovení vyhlášky, zákona o výkone trestu a Trestného poriadku vyplýva, že sťažovateľka podala svoju sťažnosť v zákonnej lehote. Sťažnosť bola preto zamietnutá bezdôvodne a v rozpore so zákonom, čím došlo k porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru.</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd konštatoval, že zo všetkých listinných dôkazov, ktoré mal k dispozícii, vyplýva, že sťažnosť sťažovateľky bola z uzamykateľnej schránky vybratá 7. októbra 2014 a toho istého dňa bola aj odovzdaná na poštovú prepravu. Sťažovateľka pôvodne tvrdila, že sťažnosť vhodila do uzamykateľnej schránky 6. októbra 2014 v predpísanom čase, teda do 7.00 h ráno. Zároveň tvrdila, že tohto dňa schránka nebola vybratá, čo mal</p>

	<p>potvrdiť príslušný pedagóg. Napokon však sťažovateľka takýto dôkaz ústavnému súdu nepredložila a požiadala ústavný súd, aby sám zadovážil stanovisko pedagóga. Naopak, z vyjadrenia ústavu vyplýva, že v rovnakom oddiele, v ktorom je aj sťažovateľka, bola 6. októbra 2014 vybratá a na poštovú prepravu odovzdaná korešpondencia 6 iných odsúdených. Ústavný súd konštatoval, že sťažovateľke sa nepodarilo preukázať jej rozhodujúce tvrdenie, podľa ktorého uzamykateľná schránka nebola 6. októbra 2014 vybratá, čím malo dôjsť k oneskorenému odovzdaniu jej sťažnosti na poštovú prepravu. Dôveryhodnosť tvrdení sťažovateľky do určitej miery znižuje aj skutočnosť, že v priebehu konania zmenila tvrdenie o tom, kedy vložila sťažnosť do uzamykateľnej schránky, keďže podľa zmeneného tvrdenia malo sa tak stať už v nedeľu 5. októbra 2014. Návrh sťažovateľky, aby ústavný súd zadovážil vyjadrenie pedagóga, sa javil z pohľadu už uvedených ďalších listinných dôkazov ako nadbytočný.</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosti nevyhoveli.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 893/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Sergej Kohut</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>17. júna 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) spojil a prijal na ďalšie konanie sťažnosti sťažovateľky v 1. až 4. rade v časti namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 48 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 v spojení s čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 a 2, čl. 38 ods. 1 a čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom najvyššieho súdu a jeho rozsudkom. Ústavný súd prijal na ďalšie konanie aj sťažnosť sťažovateľky v 5. rade, v časti namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu a jeho rozsudkom. Následne ústavný súd uznesením veci spojil na spoločné konanie.</p> <p>Rada Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „rada protimonopolného úradu“) zmenila prvostupňové rozhodnutie Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „protimonopolný úrad“ alebo „úrad“), odboru dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž tak, že posúdila konanie sťažovateľiek a obchodnej spoločnosti D., a. s., B. ako konanie spočívajúce v kolúziivnom správaní. V dôsledku uvedeného mali sťažovateľky a obchodná spoločnosť D., a. s., B., koordinovať svoje konanie vo verejnej súťaži vyhlásenej Slovenskou správou ciest, Bratislava, na uskutočnenie dodávok stavebných prác na realizáciu stavby diaľnice D1 Mengusovce – Jánovce ako protisúťažnú dohodu (kartel). Rada protimonopolného úradu zároveň uložila účastníkom predmetnej protisúťažnej dohody pokuty, a to sťažovateľke v 1. rade pokutu v sume 367 731 000 Sk, sťažovateľke v 2. rade pokutu v sume 3 951 000 Sk, sťažovateľke v 3. rade pokutu v sume 418 176 000 Sk, sťažovateľke vo 4. rade pokutu v sume 91 124 000 Sk a sťažovateľke v 5. rade pokutu v sume 270 496 000 Sk.</p> <p>Všetci účastníci predmetnej protisúťažnej dohody podali proti uvedenému rozhodnutiu rady protimonopolného úradu žaloby o preskúmanie jeho zákonnosti v rámci správneho súdnictva. Krajský súd rozhodnutie rady protimonopolného úradu a prvostupňové rozhodnutie protimonopolného úradu zrušil. Proti rozsudku krajského súdu podal protimonopolný úrad ako žalovaný odvolanie. Najvyšší súd rozsudok krajského súdu</p>

	<p>namietaným rozsudkom zmenil tak, že žaloby sťažovateľiek a obchodnej spoločnosti D., a. s., B., zamietol.</p> <p>Sťažovateľky namietali, že predmetná vec bola nesprávne pridelená na rozhodnutie senátu S1, čím došlo k porušeniu práva na zákonného sudcu, ďalším dôvodom sťažnosti bola skutočnosť, že v roku 2009 došlo k nezákonnej zmene v zložení senátu S1. Zároveň sťažovateľky namietali aj nedostatočné odôvodnenie a arbitrárnosť namietaného rozsudku.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru</p> <p>K porušeniu označených práv malo dôjsť v dôsledku nezákonne uskutočnenej zmeny v zložení senátu „1S“ prerokujúceho vec sťažovateľiek (členky senátu JUDr. Z. R. a JUDr. A. P., PhD., boli nahradené sudcami JUDr. Ing. M. G., PhD., a JUDr. E. B.) v čase po pridelení veci, a to opatrením predsedu najvyššieho súdu č. Spr 162/2009-20 z 24. septembra 2009 o zmene rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2009 (ďalej aj „opatrenie Spr. 162/2009“). Sťažovateľka v 1. rade navyše namieta, že vec bola nesprávne pridelená na prerokovanie a rozhodnutie senátu „1S“, ktorý v čase nápadu odvolania úradu najvyššiemu súdu (25. júna 2009) nebol príslušný na rozhodovanie v agende hospodárskej súťaže, ergo vo veci je príslušný rozhodnúť iný senát najvyššieho súdu.</p> <p>Ústavný súd sa v prvom rade zaoberal námietkou o nesprávnom pridelení veci sťažovateľiek senátu „1S“, ktorý údajne nebol v čase nápadu odvolania úradu najvyššiemu súdu príslušný rozhodovať v agende hospodárskej súťaže. Rozhodujúcim pre pridelenie veci (odvolania) bol rozvrh práce najvyššieho súdu na rok 2009 vydaný opatrením podpredsedníčky najvyššieho súdu č. Spr 852/08 z 15. decembra 2008 (ďalej len „rozvrh práce na rok 2009“).</p> <p>Podľa rozvrhu práce na rok 2009 senát „1S“ rozhodoval o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov v agende zapísanej v registri... „Sžo a Sžh – veci PMÚ“. Uvedený rozvrh práce ďalej uvádza: „Rozhodovanie v agende, ktorá senátu došla do 31. 12. 2008.“ Z takto citovanej časti rozvrhu práce na rok 2009 podľa sťažovateľky v 1. rade vyplýva, že senát 1S rozhodoval o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov „v agende SŽH – PMÚ len v prípade rozhodnutí v agende, ktoré došli senátu do 31. 12. 2008“.</p> <p>S uvedenou interpretáciou sťažovateľky v 1. rade sa ústavný súd nestotožnil. Predovšetkým z uvedenej formulácie: „Rozhodovanie v agende, ktorá senátu došla do 31. 12. 2008“ nevyplýva špecifikácia agendy podľa druhu, ale len podľa času, kedy napadla na najvyšší súd. Rovnaký odkaz na rozhodovanie vecí, ktoré napadli na najvyšší súd do konca predchádzajúceho kalendárneho roka, je uvedený aj pri ostatných senátoch správneho kolégia najvyššieho súdu a obsahovali ho aj rozvrhy práce najvyššieho súdu na roky 2010 a 2011. Podľa interpretácie sťažovateľky v 1. rade, vychádzajúc z obsahu rozvrhu práce na rok 2009, by na rozhodnutie o odvolaní úradu nebol príslušný žiaden senát správneho kolégia, pretože v prípade všetkých senátov rozhodujúcich o odvolaniach v agende hospodárskej súťaže (Sžh – PMÚ), t. j. senátov „1S“, „2S“ a „8S“, sa v rozvrhu práce na rok 2009 pod uvedeným druhom agendy hospodárskej súťaže nachádza rovnaký odkaz „Rozhodovanie v agende, ktorá senátu došla do 31. 12. 2008“. Preto interpretácia sťažovateľky v 1. rade, že uvedený odkaz sa vzťahuje práve na agendu hospodárskej súťaže, je mylná, nezodpovedajúca gramatickému, systematickému a logickému výkladu relevantných ustanovení rozvrhu práce na rok 2009. Na základe uvedeného ústavný súd konštatoval, že po preskúmaní postupu najvyššieho súdu v súvislosti s pridelením predmetnej veci senátu „1S“, vychádzajúc z rozvrhu práce na rok 2009, nezistil rozpor v postupe najvyššieho súdu a sťažovateľkou v 1. rade namietaným základným právom podľa ústavy a listiny a právom podľa dohovoru. Ústavný súd preto vyhodnotil námietku sťažovateľky v 1. rade o porušení jej práva na zákonného sudcu pridelením veci senátu „1S“ ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>Podstatou ďalšej námietky bolo tvrdenie sťažovateľiek, že zmeny rozvrhu práce najvyššieho súdu realizované opatrením Spr. 162/2009, ktorým po napadnutí odvolania protimonopolného úradu najvyššiemu súdu došlo k nahradeniu dvoch z troch členov odvolacieho senátu, neboli vykonané za podmienok ustanovených v zákone č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 757/2004 Z. z.“) a nadväzne na to ani v súlade s rozvrhom práce. Ústavný súd sa opakovanne mal možnosť vyjadriť k podmienkam, za ktorých zmeny v</p>

zložení senátov (obsadení sídu) na základe rozvrhu práce určovaného opatrením predsedu sídu vedú k porušeniu základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi, a to aj vo vzťahu k označenému opatreniu predsedu najvyššieho sídu (IV. ÚS 116/2011, III. ÚS 212/2011), resp. vo vzťahu k tomu istému senátu (IV. ÚS 170/2014).

Ústavný síd už taktiež vyslovil právny názor, v zmysle ktorého základné právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi nie je porušené, ak došlo k zmene v osobe zákonného sudcu v právnej veci sťažovateľov na základe prerozdelenia už pridelených vecí z dôvodu predvídaného zákonom a spôsobom, ktorý vyžaduje príslušný zákon. Ak síd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte.

Ústavný síd, vychádzajúc z obsahu opatrenia predsedu najvyššieho sídu č. Spr. 162/2009-20 z 24. septembra 2009 účinného od 1. októbra 2009, zistil, že v senáte „1S“, ktorému bola vec pridelená na konanie a rozhodnutie, bola členka senátu JUDr. Z. R. nahradená členom senátu JUDr. Ing. M. G., PhD. Zároveň členka senátu JUDr. A. P., PhD., bola nahradená členkou senátu JUDr. E. B., ktorá bola pôvodne pridelená do senátu „1S“ iba na vybavovanie agendy „Sža“. Týmto opatrením tak v okolnostiach danej veci došlo k zmene v zložení senátu (výmene dvoch sudcov), a teda v obsadení sídu. V zmysle opatrenia Spr. 162/2009 personálne preobsadený senát „1S“ bol príslušný aj na rozhodovanie v agende, ktorá senátu došla do účinnosti označeného opatrenia (teda aj vo veci sťažovateľiek).

Podľa názoru ústavného sídu dôvody na vykonanie zmien rozvrhu práce, ktorými došlo k nahradeniu zákonných sudcov inými sudcami najvyššieho sídu a ktoré by bolo možné podriaďiť pod citované ustanovenie zákona č. 757/2004 Z. z., z označeného opatrenia predsedu najvyššieho sídu nevyplývali a neboli uvedené ani v žiadnom z vyjadrení najvyššieho sídu k prijatým sťažnostiam. U sudcov najvyššieho sídu JUDr. Z. R. a JUDr. A. P., PhD., tiež nebolo zistené, že by u nich v čase vydania opatrenia Spr. 162/2009 existovala dlhodobá neprítomnosť (spravidla spočívajúca v dlhobovej pracovnej neschopnosti), resp. že v tom čase došlo k takej zmene v personálnom obsadení sídu, ktorá by odôvodňovala namietané zásahy predsedu sídu do zloženia senátu prerokúvajúceho vec sťažovateľiek. Tieto sudkyne naďalej zostali aj po účinnosti zmeny rozvrhu práce zaradené do správneho kolégia najvyššieho sídu – JUDr. A. P., PhD., ako členka senátu „2S“ a JUDr. Z. R. ako členka senátu „8S“.

Hoci pravidlo o zákaze zmeny personálneho obsadenia senátu vo veciach už pridelených na prerokovanie a rozhodnutie bolo v zákone č. 757/2004 Z. z. zavedené v § 51a ods. 3 až s účinnosťou od 1. mája 2011, toto pravidlo vyplývalo zo zásady vyjadrenej v § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z., z podmienok vykonávania zmien v rozvrhu práce a napokon aj zo zmyslu a účelu základného práva na zákonného sudcu aj pred účinnosťou zákona č. 33/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Zmenu v zložení rozhodujúceho senátu o veci treba podľa názoru ústavného sídu považovať za prípad uvedený v § 51 ods. 4 písm. b) zákona č. 757/2004 Z. z., t. j. za zmenu v obsadení sídu sudcami, a preto prerozdelenie už pridelených vecí sa muselo vykonať náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky.

V posudzovanej veci vytvorením senátu rozhodujúceho o veci, hoci za účasti jedného sudcu (predsedu senátu), ktorému bola vec sťažovateľiek pôvodne pridelená v súlade s rozvrhom práce a spôsobom upraveným zákonom č. 757/2004 Z. z., došlo k zmene zákonného sudcu, lebo v novovytvorenom senáte sú dvaja noví sudcovia. Z toho vyplýva, že vo veci po výmene dvoch sudcov už nerozhodujú všetci pôvodní sudcovia senátu, ktorí sa pridelením veci stali súčasne zákonnými sudcami v tejto veci. Vo veci sťažovateľiek konal a rozhodoval nový senát, ktorého zloženie však nezodpovedá požiadavkám kladeným zákonom na zákonného sudcu (zákonných sudcov).

Namietaný rozsudok najvyššieho sídu sp. zn. 1 Sžpu 1/2009 z 30. decembra 2013 bol prijatý po účinnosti novelizácie zákona č. 757/2004 Z. z.. Ku skutočnosti, ktorá mala za následok zmenu v zložení senátu, došlo 1. októbra 2009, keď nadobudlo účinnosť opatrenie Spr. 162/2009. K obom skutočnostiam teda došlo pred účinnosťou novelizácie zákona č. 757/2004 Z. z., t. j. pred 1. januárom 2012.

Zákon č. 757/2004 Z. z. v relevantnom znení však v žiadnom prípade neumožňoval

	<p>prerozdelenie už pridelených vecí, t. j. vecí pridelených členom senátu ako zákonným sudcom, v podstate novému senátu, ktorého členmi sú sudcovia, ktorým vec nebola pôvodne pridelená iným spôsobom než náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom.</p> <p>Z predložených dokumentov nevyplývajú a najvyšší súd vo svojom vyjadrení ani neodôvodnil zmeny v rozvrhu práce, ktoré viedli k zmene v zložení senátu prerokúvajúceho vec sťažovateľiek.</p> <p>Postup prerozdelenia už pridelených vecí vyplývajúci z opatrenia predsedu najvyššieho súdu z 24. septembra 2009 opísaným zákonným pravidlám a záruke základného práva na zákonného sudcu nezodpovedal, a preto ho možno najmä z hľadiska záruk základného práva na zákonného sudcu hodnotiť ako nemajúci oporu v zákone č. 757/2004 Z. z. ani v inom zákone, a teda arbitrárny a ako taký porušujúci čl. 48 ods. 1 ústavy. Keďže postup nezákonného senátu v konaní najvyššieho súdu mal reálny vplyv na rozhodnutie vo veci sťažovateľiek (personálne preobsadený senát vydal vo veci samej meritórne rozhodnutie), je podľa ústavného súdu namieste konštatovať, že vydaním namietaného rozsudku najvyšší súd porušil základné právo sťažovateľiek na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, resp. čl. 38 ods. 1 listiny a ich právo na prejednanie záležitosti nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 50 ods. 2 v spojení s čl. 144 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 a 2, a čl. 40 ods. 2 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 2 dohovoru</p> <p>Sťažovateľky sa domáhali, aby ústavný súd tiež vyslovil, že postupom najvyššieho súdu a jeho namietaným rozsudkom došlo k porušeniu ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 36 ods. 1 a 2 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a k porušeniu princípu prezumpcie neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy, čl. 40 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 2 dohovoru. K porušeniu označených práv malo podľa sťažovateľiek dôjsť najmä ústavne neakceptovateľným odôvodnením namietaného rozsudku, jeho nepreskúmateľnosťou či jeho arbitrárnosťou.</p> <p>Pri preskúvaní tejto časti sťažností ústavný súd vychádzal zo zásady minimalizácie zásahov do súdneho rozhodovania, ktorú štandardne uplatňuje vo svojej rozhodovacej činnosti, ako aj z právnych dôsledkov vyplývajúcich z bodov 1 a 2 výroku tohto nálezu. Vzhľadom na skutočnosť, že bodom 2 výroku tohto nálezu zrušil namietaný rozsudok a vrátil vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, ktorý bude musieť o veci sťažovateľiek v senáte, ktorého personálne zloženie musí zodpovedať požiadavkám vyplývajúcim zo základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, opätovne konať a rozhodnúť, bolo by neprimeraným zasahovaním do právomoci najvyššieho súdu, ak by ústavný súd v tomto náleze zaujal meritórne stanovisko k veci, o ktorej bude najvyšší súd opätovne rozhodovať. Ústavný súd preto v tejto časti sťažnostiam sťažovateľiek nevyhovel.</p> <p>V ďalšom postupe je najvyšší súd viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde), a preto musí vo veci sťažovateľiek opätovne rozhodnúť v senáte zloženom zo zákonných sudcov, rešpektujúc obsah a zmysel základného práva na zákonného sudcu, ktorého porušenie bolo ústavným súdom v tomto konaní zistené. Najvyšší súd je tiež viazaný rozhodnutím o vrátení veci na ďalšie konanie, ktoré je vykonateľné doručením tohto nálezu.</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľiek nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny a právo na prejednanie veci nezávislým a nestranným podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu a jeho rozsudkom porušené boli. Rozsudok zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľkám priznal právo na úhradu trov právneho zastúpenia.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnostiam nevyhovel.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 239/04, IV. ÚS 257/07, IV. ÚS 345/09, II. ÚS 47/99, I. ÚS 11/01, III. ÚS 285/2010, I. ÚS 239/04, II. ÚS 417/06, III. ÚS 285/2010, III. ÚS 390/2010, IV. ÚS 116/2011, III. ÚS 212/2011, IV. ÚS 170/2014, IV. ÚS 202/2011, IV. ÚS 116/2011, IV. ÚS 170/2014, I. ÚS 186/08</p> <p>ESEP: Buscarini v. San Marino zo 4. 5. 2000</p>

spisová značka	IV. ÚS 413/2013
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	23. júna 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	<p>čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky</p> <p>čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky</p> <p>čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky</p> <p>čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd</p> <p>čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením najvyššieho súdu.</p> <p>Napadnutým uznesením bolo v právnej veci sťažovateľa ako žalobcu o určenie neexistencie záložného práva proti žalovanej v 1. a v 2. rade, rozhodnuté o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora proti rozsudku krajského súdu a okresného súdu tak, že rozsudok krajského súdu a rozsudok okresného súdu boli zrušené a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ sa domáhal určenia neplatnosti záložnej zmluvy. Svoje tvrdenie o neplatnosti záložnej zmluvy sťažovateľ odôvodňoval tým, že zmluva je neurčitá a nejasná vzhľadom na to, že predmet zálohu je identifikovaný bez súpisných či popisných čísel a pod. Okresný súd sa stotožnil s právnou argumentáciou sťažovateľa a určil, že ním špecifikované nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalovaných. Krajský súd o odvolaní právnej predchodkyne žalovanej v 2. rade rozhodol tak, že odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil, pričom sa stotožnil s odôvodnením prvostupňového rozsudku. Na podnet žalovanej v 2. rade podal generálny prokurátor proti rozsudku okresného súdu a proti rozsudku krajského súdu mimoriadne dovolanie. Napadnuté rozhodnutia žiadal generálny prokurátor zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa generálneho prokurátora vo veci konajúce súdy vec nesprávne právne posúdili, pokiaľ v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyhodnotili záložnú zmluvu ako neplatnú pre jej neurčitosť v časti vymedzenia predmetu zálohu. Záloh v záložnej zmluve z 2. apríla 1992 je podľa názoru generálneho prokurátora vymedzený nezameniteľným spôsobom.</p> <p>Sťažovateľ namietal, že mimoriadnym dovolaním bol napadnutý právoplatný a vykonateľný rozsudok zo strany generálneho prokurátora, čo samo osebe predstavuje zásah do princípu právnej istoty. Sťažovateľ ďalej namietal arbitrárnosť právneho záveru najvyššieho súdu a nezrozumiteľné a nepresvedčivé odôvodnenie napadnutého uznesenia. Namietal tiež porušenie svojho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.</p>
ratio decidendi	<p>K namietanému porušeniu základného práva na zákonného sudcu</p> <p>Ústavný súd posudzoval namietané porušenie označených práv (čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 48 ods. 1 ústavy) v ich vzájomnej súvislosti, t. j. ako porušenie práva na súdnu ochranu a na spravodlivý proces porušením práva byť odňatý zákonnému sudcovi.</p> <p>Vec vedená najvyšším súdom pod sp. zn. 5 M Cdo 16/2010 bola 1. marca 2010 v súlade s rozvrhom práce najvyššieho súdu na rok 2010 sp. zn. Spr 1321/2009 náhodným výberom a prostredníctvom technických a programových prostriedkov pridelená senátu 5C v zložení JUDr. V. M. (predseda senátu), JUDr. S. M., JUDr. H. H. a JUDr. M. S. (členovia senátu) a s pridelením veci sa súčasne určilo, že sudcom spravodajcom v tejto veci je JUDr. M. S. Následne bol opatrením predsedu najvyššieho súdu č. k. Spr 101/2010-17 z 30. septembra 2010 v rámci občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu vytvorený nový senát 7C v zložení JUDr. D. Š. (predsedníčka senátu), JUDr. M. S. a JUDr. O. T. (členovia senátu). V nadväznosti na to predseda najvyššieho súdu (obdobne ako vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. IV. ÚS 116/2011) na návrh predsedníčky</p>

občianskoprávneho kolégia v súlade s čl. II ods. 1 rozvrhu práce na rok 2010 vo vzťahu k novovytvorenému senátu 7C určil, že veci, ktoré boli sudcom nového senátu 7C pridelené v ich pôvodných senátoch a neboli vybavené do 30. septembra 2010, vybaví títo sudcovia v senátoch, do ktorých boli začlenení od 1. októbra 2010. Na tomto základe o veci sťažovateľa (vedenej pod sp. zn. 5 M Cdo 16/2010) rozhodol napadnutým uznesením nový senát 7C v už uvedenom zložení. Za týchto okolností bol vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy predmetom rozhodovania ústavného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 413/2013 vo svojej podstate rovnaký právny problém, o akom už ústavný súd rozhodoval vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 116/2011.

Zistenie, že o v zásade identických veciach rozhodujú senáty ústavného súdu rozdielne, viedlo bývalý IV. senát ústavného súdu k uplatneniu postupu podľa § 6 zákona o ústavnom súde, v rámci ktorého bývalý IV. senát ústavného súdu predložil kľúčové právne názory I. a IV. senátu ústavného súdu vyslovené v ich doterajších rozhodnutiach (sp. zn. I. ÚS 308/2011 z 24. augusta 2011 a sp. zn. IV. ÚS 116/2011 z 9. júna 2011) týkajúce sa interpretácie a aplikácie základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy na posúdenie plénu ústavného súdu na účely zjednotenia právnych názorov. Plénum ústavného súdu návrh na zjednotenie odchylných právnych názorov na neverejnom zasadnutí 18. marca 2015 prerokovalo a prijalo toto stanovisko (PLz. 2/2015): „Z hľadiska podstaty a obsahu základného práva na zákonného sudcu garantovaného čl. 48 ods. 1 ústavy je akceptovateľné a udržateľné také prerozdelenie už pridelených vecí, t. j. vecí už skôr pridelených tak sudcovi spravodajcovi a súčasne aj ostatným členom senátu všeobecného súdu ako zákonným sudcom, podľa ktorého bude vec pridelená novému senátu toho istého všeobecného súdu, ktorého členom je sudca, ktorému vec bola pôvodne pridelená ako sudcovi spravodajcovi, avšak ostatní členovia nového senátu sa zmenili v súlade s rozvrhom práce príslušného všeobecného súdu.“ Keďže podľa § 6 zákona o ústavnom súde je senát v ďalšom konaní viazaný uznesením pléna ústavného súdu o zjednotení odchylných právnych názorov, II. senát ústavného súdu príslušný na konanie aplikoval právne závery vyslovené v zjednocujúcom stanovisku pléna ústavného súdu aj na vec sťažovateľa posudzovanej v tomto konaní.

Po oboznámení sa s príslušnými ustanoveniami rozvrhu práce najvyššieho súdu (v relevantnom znení) a opatrením predsedu najvyššieho súdu zo 14. decembra 2009 pod sp. zn. Spr 1321/2009 ústavný súd (rešpektujúc zjednocujúce stanovisko pléna ústavného súdu) konštatoval, že postupom najvyššieho súdu pri pridelení dovolania vo veci sťažovateľa nemohlo dôjsť a ani nedošlo k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva na zákonného sudcu, a preto v tejto časti sťažnosti nevyhovelo.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 M Cdo 16/2010 z 25. apríla 2012

Sťažovateľ namietal, že v napadnutom uznesení najvyššieho súdu nie je riadne odôvodnené splnenie podmienok konania o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora, pričom tvrdil, že najvyšší súd zrušením oboch rozsudkov nižších súdov ústavne neakceptovateľným spôsobom zasiahol do princípu právnej istoty.

Ústavný súd konštatoval, že úlohou všeobecného súdu je pri výklade jednotlivých právnych noriem upravujúcich prípustnosť a dôvodnosť mimoriadneho opravného prostriedku (ako napokon pri výklade všetkých právnych noriem) vykladať ich vždy s ohľadom na účel (telos), ktorému majú podľa prejavenej a poznateľnej vôle zákonodarcu slúžiť, a v súlade so systematickou zákonodarcom vymedzených dôvodov mimoriadneho opravného prostriedku. Splnenie podmienok konania o mimoriadnom opravnom prostriedku, ako aj naplnenie určitého dovolacieho dôvodu je súd povinný vyčerpávajúco odôvodniť.

Po preskúmaní napadnutého uznesenia a príslušnej dokumentácie ústavný súd konštatoval, že najvyšší súd uvedené požiadavky na preskúmanie právoplatných rozhodnutí primerane zohľadnil aj vo veci sťažovateľa.

Z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu je zrejmé, že dovolací súd sa stotožnil s dovolacím dôvodom generálneho prokurátora, ktorý sa týkal neprávneho právneho posúdenia veci pre neurčitost' záložnej zmluvy. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom uznesenia najvyššieho súdu (s prihliadnutím na obsah rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom krajského súdu, ktoré boli v dovolacom konaní preskúmané) dospel k názoru, že zo záverov dovolacieho súdu týkajúcich sa posudzovanej predbežnej

	<p>právnej otázky (platnosti záložnej zmluvy z 2. apríla 1992 z uvedených hľadísk) nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. V posudzovanom prípade podľa názoru ústavného súdu nemožno hodnotiť napadnuté uznesenie najvyššieho súdu ako arbitrárne, pretože v jeho odôvodnení sú uvedené skutočnosti, ktoré viedli dovolací súd k záveru o predčasnosti, „a teda aj nesprávnosti“ záverov súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu o neplatnosti záložnej zmluvy predovšetkým pre nedostatok náležitej konkretizácie jej predmetu.</p> <p>Argumenty uvedené v odôvodnení, ktoré viedli dovolací súd k opačnému právnomu posúdeniu veci, aké zaujali súd prvého stupňa aj odvolací súd, t. j. že</p> <ul style="list-style-type: none"> - určenie predmetu záložnej zmluvy vyhovuje zákonnej požiadavke vyplývajúcej z § 151b ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. decembra 1992 (nehnutelnosti boli dostačujúco individualizované znaleckým posudkom a ďalšími v odôvodnení uznesenia uvedenými dokumentmi), - hmotnoprávnou otázkou platnosti predmetnej záložnej zmluvy sa zaoberal najvyšší súd už v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Obo 11/2003 (rozsudkom z 30. apríla 2003 žalobu o určenie neplatnosti záložnej zmluvy týkajúcej sa stavieb nachádzajúcich sa na parcelách č. 15337/1 a č. 15339/1 zamietol), - sťažovateľ na jednej strane v súvislosti so zmenou žalobného návrhu (z návrhu na určenie neplatnosti záložnej zmluvy na návrh na určenie, že ním špecifikované stavby nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalovanej v 2. rade, resp. žalovanej v 1. rade a že záložné právo tu nie je) pre určenie neexistencie záložného práva vedel presne vymedziť nehnuteľnosti, ktoré nie sú zaťažené záložným právom vyplývajúcim z tej istej zmluvy, a na druhej strane pre účely posúdenia predbežnej otázky tvrdil, že predmetná záložná zmluva nemôže byť platná pre neurčitost' predmetu zálohu, <p>sú podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné. Z odôvodnenia dovolacieho rozhodnutia bol dostatočne jasne odvoditeľný zrozumiteľný záväzný právny názor (§ 243d ods. 1 druhá veta v spojení s § 243i ods. 2 OSP), ktorým sa majú sudy v ďalšom (novom) konaní riadiť.</p> <p>Nad rámec uvedeného ústavný súd osobitne zvýraznil, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu sa nerozhodlo meritorne o uplatnenom nároku sťažovateľa, a teda ani nemohlo byť rozhodnuté o obmedzení jeho vlastníckeho práva.</p> <p>V tomto konaní možno uvažovať o porušení čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy len v spojení s porušením konkrétneho základného práva alebo slobody. Keďže však ústavný súd nezistil porušenie sťažovateľom označených práv podľa ústavy, listiny ani dohovoru, nemohol vysloviť ani porušenie sťažovateľom označených ustanovení podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy.</p> <p>Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosti nevyhovel.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: IV. ÚS 116/2011, IV. ÚS 345/09, III. ÚS 277/2010, IV. ÚS 413/2013, I. ÚS 308/2011, PLs. ÚS 1/06, IV. ÚS 77/02, I. ÚS 53/96, I. ÚS 178/08, PL. ÚS 43/95, PL. ÚS 38/99, PL. ÚS 57/99, II. ÚS 58/2010, I. ÚS 252/05, II. ÚS 172/03, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 13/00, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 241/07, IV. ÚS 119/07, PLz. 2/2015 ESEP: Brumărescu proti Rumunsku, sťažnosť č. 28342/95, Riabich proti Rusku, sťažnosť č. 52854/99, rozsudok z 24. 7. 2003, ods. 52; Gridan a ďalší proti Rumunsku, sťažnosti č. 28237/03, č. 24386/04, č. 46124/07 a č. 33488/10, rozsudok zo 4. 7. 2012, ods. 13 a 14</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 653/2013</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Sergej Kohut</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>1. júla 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>

<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom najvyššieho súdu v odvolacom konaní.</p> <p>Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku boli obžalovaní JUDr. E. Č., JUDr. L. P. a V. K. oslobodení spod obžaloby prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Najvyšší súd na podklade odvolania prokurátora podaného v neprospech obžalovaných, vyššie uvedený rozsudok zrušil v celom rozsahu a vec vrátil Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Proti uzneseniu najvyššieho súdu podal sťažovateľ dovolanie. O dovolaní sťažovateľa bolo právoplatne rozhodnuté uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo podľa § 382 písm. f) Trestného poriadku dovolanie obžalovaného odmietnuté, nakoľko dovolací súd po preskúmaní veci zistil, že bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.</p> <p>Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či rozhodnutím najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd v odvolacom konaní rozhodol o odvolaní špeciálnej prokuratúry proti rozsudku špecializovaného súdu tak, že rozhodnutie špecializovaného súdu zrušil a vec vrátil špecializovanému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol, došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia konštatoval, že najvyšší súd ako súd odvolací konal v medziach svojej právomoci, príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval ústavne udržateľným spôsobom, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Napadnuté rozhodnutie je aj náležite odôvodnené. Najvyšší súd primerane a postačujúcim spôsobom reflektoval na sťažovateľom vznesené odvolacie námietky, ku ktorým v primerane podrobnej argumentácii zdôvodnil svoje úvahy.</p> <p>Ústavný súd sa osobitne zaoberal námietkou sťažovateľa, podľa ktorej: „vo veci (odvolacom konaní) konal sudca, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, pretože v prípravnom konaní rozhodoval vo veci mojej väzby... Ako to vyplýva z vyšetrovacieho spisu, ktorý je súčasťou súdneho spisu JUDr. P. S. ešte ako sudca a predseda senátu Krajského súdu v Bratislave konal a rozhodoval aj v prípravnom konaní o niektorých úkonoch v tejto trestnej veci ako aj ohľadne väzby obvinených JUDr. P., JUDr. Č. a K....“</p> <p>Zo znenia Trestného poriadku nevyplýva, že by z rozhodovania o odvolaní sťažovateľa mal byť vylúčený sudca, ktorý v sťažovateľovej veci v prípravnom konaní vydával príkazy na priestorové odposluchy, odpočúvania a záznam telekomunikačnej činnosti, teda nerozhodoval vo veci samej.</p> <p>Ústavný súd poukázal na judikatúru ESELP, keď opustil štruktúrne hľadisko a hľadisko nezlučiteľnosti in abstracto rôznych procesných funkcií a použil vo viacerých prípadoch konkrétny prístup. V uvedených prípadoch ESELP vyslovil záver, že to, na čom záleží pri posudzovaní otázky nestrannosti, je povaha a rozsah úkonov, ktoré urobil sudca pred procesom. Treba preskúmať jednotlivé procesné úkony, ktoré sudca urobil pred rozhodnutím vo veci samej, podľa ich obsahu, t. j. podľa toho, či otázky, ktoré musel riešiť, a spôsob ako ich riešil, neprejudikovali jeho stanovisko k vine či nevine obvineného. Európsky súd pre ľudské práva urobil záver, že tieto hľadiská sú zásadné pre vyvodenie záveru, či subjektívna obava sťažovateľa z nedostatku nestrannosti sudcu bola aj objektívne odôvodnená.</p> <p>O účelovosti námietky sťažovateľa o rozhodovaní sudcu JUDr. P. S. v odvolacom konaní svedčí aj skutočnosť, že sťažovateľ po prvýkrát rozhodovanie uvedeného sudcu v jeho trestnej veci namietal až v konaní pred ústavným súdom, hoci podľa ustanovenia § podľa § 30 ods. 4 Trestného poriadku bol povinný námietku zaujatosti vzniknúť bezodkladne potom, ako sa dozvedel o dôvodoch na jej vznesenie.</p> <p>Ústavný súd poukázal na svoj právny názor konštantne uplatňovaný v jeho judikatúre, podľa ktorého postup súdu v súdnom konaní v súlade s platným a účinným zákonom</p>

	<p>(procesnými a hmotnoprávnymi predpismi konania v trestnoprávnej veci) nemožno hodnotiť ako porušovanie základných ľudských práv.</p> <p>Aplikujúc tento právny názor na vec sťažovateľa, možno konštatovať, že ak Trestný poriadok výslovne nezakazuje možnosť, aby sa sudcovia, ktorí v určitej trestnej veci vykonávali úkony v prípravnom konaní, rozhodovali ako sudcovia odvolacieho súdu, tak potom sa námietka sťažovateľa o porušení jeho ústavou garantovaných práv javí ako zjavne neopodstatnená.</p> <p>Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu porušené neboli.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05, IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06, I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00, IV. ÚS 8/2011, III. ÚS 153/08, I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05</p> <p>ESLP: Sainte-Marie c. Francúzsko z r. 1992, Fey c. Rakúsko z r. 1993, Saraiva de Carvalho c. Portugalsko z r. 1994, Bulut c. Rakúsko z r. 1996</p>

Nálezy – prieťahy v konaní:

spisová značka	II. ÚS 870/2014
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	6. mája 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia, v ktorom má postavenie odporcu.
ratio decidendi	<p>V súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že rozhodovanie v napadnutom konaní nie je po skutkovej stránke zložitý, pretože skutkové posúdenie veci si nevyžaduje ani úzko odborné poznatky a zrejme ani znalecké dokazovanie. Počet účastníkov konania je minimálny, ich pobyt (sídlo) je známy a je v obvode okresného súdu. Po právnej stránke možno danú vec považovať za štandardnú.</p> <p>2. Pri posudzovaní správania sťažovateľa ako účastníka konania ústavný súd zistil, že k dlhodobému predĺženiu napadnutého konania prispel aj samotný sťažovateľ najmä tým, že svojou, aj keď ospravedlnenou, neúčastou z 9 nariadených pojednávaní oddialil 4 pojednávania. Konanie o námietke zaujatosti sťažovateľa trvalo tri mesiace, avšak krajský súd sudkyňu nevytlúčil z prerokovania a rozhodovania danej veci. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu využitie možností daných navrhovateľom procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie ich práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prieťahy. Nie však v prípade, ak vyjde najavo, že navrhovateľ využije procesné možnosti neúspešne, tak ako to bolo aj v prípade uvedenej námietky zaujatosti sťažovateľa. Na uvedené správanie sťažovateľa ústavný súd prihliadol pri úvahe o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd konštatoval, že okresný súd bol v napadnutom konaní bez akýchkoľvek zákonných alebo iných relevantných dôvodov nečinný od 16. apríla 2014 do 7. novembra 2014 (šesť mesiacov). Okrem uvedenej nečinnosti bol okresný súd bol v danej veci aj neefektívne</p>

	<p>činný, najmä keď mu krajský súd musel vrátiť spis „bez rozhodnutia o odvolaní ako predčasne predložený“ (od 15. februára 2012 do 4. novembra 2012, deväť mesiacov). Napokon postup okresného súdu bol tiež neefektívny od 18. júla 2013 minimálne do 19. februára 2014 (sedem mesiacov), keď okresný súd opakovane vyzýval žalobkyňu na doplnenie svojho žalobného návrhu bez toho, aby využil poriadkové opatrenie podľa § 53 ods. 1 O.s.p. alebo ustanovenie § 43 ods. 2 O.s.p.</p> <p>Na zaťaženosť sudcov, na ktorú v danej veci poukázal okresný súd, nebolo možné prihliadať. Systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti nemožno pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu porušené boli a prikázal okresnému súdu konať v predmetnej veci bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 500 € a právo na náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 829/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ludmila Gajdošíková</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>20. mája 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o jej návrhu na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoze manželstva z roku 2007.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>V súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že vec sťažovateľky nepovažuje z právneho hľadiska za zložitú. Celková dĺžka namietaného konania je však nezanedbateľne ovplyvnená najmä potrebou vykonania dokazovania na zistenie rozsahu vecí patriacich do zaniknutého BSM účastníkov konania a ustálenia ich hodnoty, ako aj oboznámením a vysporiadaním sa s priebežne podávanými návrhmi účastníkov konania na jeho doplnenie. Pre rozhodnutie v merite veci je tiež potrebné vypočítať svedkov a zistiť skutkové otázky, ktoré vyžadujú odborné znalosti, a tým aj vykonanie znaleckého dokazovania. Stupeň skutkovej zložitosti veci zvyšuje aj rozsah spisového materiálu, ktorý má viac než 1 000 strán. Napriek už uvedenému tieto okolnosti nie sú v okolnostiach danej veci spôsobilé vysvetliť celkovú dĺžku namietaného konania.</p> <p>2. Pri posudzovaní správania sťažovateľky ako účastníka konania ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by významne ovplyvnili jeho doterajšiu dĺžku. Sťažovateľke preto nie je možné pričítať podiel na stave veci, v akom sa vec nachádza v čase rozhodovania ústavného súdu o jej sťažnosti.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd konštatoval, že postup okresného súdu je poznamenaný niekoľkými obdobiami jeho nečinnosti (obdobie január 2011 až jún 2011, jún 2011 až december 2011, apríl 2012 až november 2012, február 2013 až september 2013, september 2013 až apríl 2014, jún 2014 až február 2015), ktoré sú v rozpore s ústavnou požiadavkou prerokovania veci bez</p>

	<p>zbytočných prietahov, pretože okresný súd v týchto obdobiach nevykonával žiadny relevantný úkon smerujúci k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľky. Ústavný súd tiež zistil, že konanie na okresnom súde je ako celok poznačené aj neefektívnosťou a nesústredenosťou, keď okresný súd síce nariadil pojednávania v primeraných časových obdobiach, ale tieto boli prevažne odročované bez podstatného posunu v zisťovaní skutkového stavu. Za súčasť neefektívneho postupu okresného súdu považuje ústavný súd aj jeho nedostatočný dôraz na využívanie všetkých procesných nástrojov zabezpečenia procesnej disciplíny najmä tretích osôb, ktorých účasť na nariadených pojednávaniach považoval za potrebnú. Okresný súd bez náležitého posúdenia vyhovel všetkým žiadosťiam právnej zástupkyne odporcu o odročenie pojednávania, v dôsledku čoho nepochybne došlo k spomaleniu a predĺženiu doterajšieho priebehu namietaného konania. Na vrub nesústreďenej činnosti okresného súdu možno pripísať aj jeho postup pri zabezpečovaní znaleckého dokazovania.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu porušené boli a prikázal okresnému súdu konať v predmetnej veci bez zbytočných prietahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

spisová značka	II. ÚS 178/2015
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	27. mája 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o náhradu škody, ktorá jej mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu príslušného stavebného úradu. Návrh sťažovateľka podala v roku 2008 a dosiaľ nebola vec právoplatne skončená.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd uviedol, že vec sťažovateľky nepovažuje z právneho hľadiska za zložitú, pričom obsah súdneho spisu v zásade nepotvrďuje ani nadmernú faktickú zložitnosť predmetnej veci. V súvislosti s posudzovaním procesnej náročnosti veci ústavný súd prihliadol na skutočnosť, že v priebehu napadnutého konania musel okresný súd vykonať aj viaceré vedľajšie procesné úkony z podnetu sťažovateľky. V dôsledku procesnej aktivity sťažovateľky sa musel okresný súd s týmito procesnými návrhmi kvalifikovane vysporiadať, čo tiež malo vplyv na dĺžku napadnutého konania, avšak tieto skutočnosti nie sú v posudzovanom prípade spôsobilé vysvetliť jeho celkovú dĺžku, pretože ani opakované zmeny žaloby alebo upresňovanie jej petitu, ako ani množstvo a charakter vedľajších procesných úkonov účastníkov konania, nemali ani výlučný, ani výrazný vplyv na jeho celkovú dĺžku.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky konania, ústavný súd prihliadol na skutočnosť, že pojednávania nariadené na 27. január 2010, 5. marec 2010, 22. október 2012, 11. júl 2014 a 19. január 2015 boli odročené z dôvodov na strane sťažovateľky, resp. jej právneho zástupcu, na vrub sťažovateľke možno pripísať aj obdobie nečinnosti okresného súdu od októbra 2012 do apríla 2013, ktoré súviselo s návrhom sťažovateľky,</p>

	<p>aby okresný súd v uvedenom období nevykonával pojednávania, resp. aby na toto obdobie prerušil konanie, pretože sťažovateľka sa v zimných mesiacoch horšie pohybuje. Uvedené správanie sťažovateľky ako účastníčky konania síce nemôže vysvetliť doterajšiu dĺžku napadnutého konania, ale možno ho primerane zohľadniť pri určení sumy finančného zadost'učinenia.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd konštatoval, že doterajší postup okresného súdu v priebehu napadnutého konania je poznamenaný obdobiami jeho ničím neodôvodnenej nečinnosti (obdobie november 2008 až január 2010, december 2010 až január 2012, júl 2013 až júl 2014), ktoré sú v rozpore s ústavnou požiadavkou prerokovania veci bez zbytočných prieťahov, pretože okresný súd v týchto obdobiach nevykonával žiadny relevantný úkon smerujúci k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľky. Ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že tieto obdobia nečinnosti okresného súdu mali rozhodujúci podiel na celkovom spomalení napadnutého konania, a tým aj na predĺžení stavu právnej neistoty sťažovateľky.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu porušené boli. Ústavný súd okresnému súdu prikázal, aby v predmetnej veci konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 192/2014</p>
<p>súdca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>11. júna 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom okresného súdu v konaní o jeho žalobe o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy z roku 2008.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd uviedol, že dĺžka posudzovaného konania nebola a ani nemohla byť závislá od právnej zložitosti veci, pretože rozhodnutia o predmetných nárokoch tvoria štandardnú rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov s bohatou a ustálenou judikatúrou. Po skutkovej stránke si vec nevyžadovala úzko odborné poznatky o danej záležitosti a v konaní vystupovalo minimum účastníkov.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd konštatoval, že nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu. Dĺžka napadnutého konania teda nebola vyvolaná správaním sťažovateľa.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd konštatoval, že trvanie napadnutého konania už takmer sedem rokov je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané. Okresný súd v napadnutom konaní v období od 24. februára 2012 do 31. januára 2013 (jedenásť mesiacov) nevykonával vo veci žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádza. Z uznesenia krajského súdu vyplýva, že prvý rozsudok bol v danej veci „zmätočný, nepreskúmateľný“, to znamená, že obdobie, počas ktorého sa vec nachádzala na odvolacom súde (od 27. januára</p>

	<p>2011 do 24. februára 2012, t. j. jedenásť mesiacov), treba považovať za neefektívne, keď odvolací súd nemohol vecne posúdiť napadnuté rozhodnutie. Ústavný súd ďalej uviedol, že nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobu obmedzenú personálne kapacity príslušných súdov.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu porušené bolo. Okresnému súdu prikázal vo veci konať bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadostučinenie v sume 3 000 € a právo na náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

spisová značka	II. ÚS 510/2014
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	11. júna 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o návrhu sťažovateľky z roku 1995 na vyrovnanie dedičských podielov.</p> <p>Vo vzťahu k napadnutému konaniu ústavný súd už nálezmi sp. zn. IV. ÚS 373/09 a sp. zn. IV. ÚS 93/2010 konštatoval porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru u iných žalobcov a prikázal okresnému súdu, aby v konaní postupoval bez zbytočných prieťahov.</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Prvým kritériom je právna a faktická zložitosť veci. Ústavný súd konštatoval, že po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnu vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva, a preto namietané konanie nemožno považovať za právne zložité. Vo vzťahu k faktickej zložitosti veci ústavný súd na základe skutočností zistených zo spisu pripustil, že predmetná vec vykazuje znaky faktickej zložitosti.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky konania, ústavný súd zistil, že sťažovateľka sa zúčastnila väčšiny nariadených pojednávaní, svojou neúčastou na pojednávaniach preto nedala príčinu pojednávania odročovať, avšak v kontexte so správaním právneho zástupcu, ktorý konal v jej mene, výrazným spôsobom negatívne prispela k dĺžke konania po roku 2010. Tieto skutočnosti treba počítať na vrub sťažovateľke.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a konštatoval, že obdobie od roku 2010 – po náleze ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 93/2010 – je poznačené snahou účastníkov vyriešiť spor zmiernom, pričom okresný súd im vytváral priestor. Na druhej strane sťažovateľka (jej právny zástupca) neplnili v stanovených lehotách výzvy konajúceho sudcu. Okresnému súdu možno v období po roku 2010 vytknúť neefektívnosť niektorých jeho úkonov (zásielky pre M. J. a I. J. neúspešne doručoval prostredníctvom Obvodného oddelenia Policajného zboru Námestovo, aby po mesiaci neúspešného doručovania o informáciu o adrese menovaných požiadal ich matku, Z. J., účastníkom ukladal pomerne dlhý čas na splnenie výziev a tieto ešte aj predlžoval, účastníkov síce často urgoval, čo sa ale nepremietlo v ukladaní poriadkových</p>

	<p>opatrení). Uvedená neefektívna činnosť má charakter zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným prietahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci, ale čiastočne správaním sťažovateľky a v dôsledku postupu okresného súdu.</p> <p>Vo vzťahu k namietanému porušeniu sťažovateľkinho práva na súdnu ochranu ústavný súd konštatoval, že ak porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy prekročí takú intenzitu, že to signalizuje zo strany príslušného všeobecného súdu odmietnutie možnosti domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, tak možno urobiť záver o tom, že takýmto postupom súdu došlo, resp. dochádza aj k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.</p> <p>Opierajúc sa o uvedené a berúc do úvahy doterajší priebeh napadnutého konania, ktoré bolo právoplatne skončené 10. marca 2015, teda po 20 rokoch od jeho začatia, pričom z tejto doby vykazuje viac ako 11 rokov nečinnosti bez ústavne akceptovateľných dôvodov, ústavný súd uzavrel, že konštatované porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nadobudlo svojou intenzitou aj charakter porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal sťažovateľke finančné zadost'učinenie v sume 9 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

spisová značka	II. ÚS 572/2014
súdca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	11. júna 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľky namietali porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia. Sťažovateľky sú od roku 1998 účastníkmi napadnutého konania na strane žalovaných.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd uviedol, že spory o vydanie bezdôvodného obohatenia tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno považovať za právne ani skutkovo zložité, hoci v priebehu konania bolo potrebné rozhodovať o zmene žalobného petitu, o návrhu na prerušenie konania a spojení veci s ďalšou vecou, o námietkach proti zákonnému sudcovi, o vzájomnom návrhu, o oslobodení od platenia súdneho poplatku a podobne. Doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania však podľa ústavného súdu nebol závislý od skutkovej náročnosti prerokovávanej veci a ani okresný súd nenamietal vo svojom vyjadrení k sťažnosti prípadnú skutkovú zložitosť veci.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľiek ako účastníkov konania, ústavný súd konštatoval, že ich správanie, resp. správanie ich právnej zástupkyne, zásadne neprispelo k predĺženiu posudzovaného konania. Na druhej strane im však možno vytknúť, že od</p>

	<p>podania ich odvolania proti uzneseniu okresného súdu o prerušení konania (16. november 2001) sa štyri roky o svoju vec riadne nezaujímal K celkovej dĺžke trvania konania nepochybne prispelo aj podávanie opravných prostriedkov sťažovateľkami proti rozhodnutiam okresného súdu, o ktorých musel rozhodovať súd druhého stupňa, čo si vyžiadalo ďalší časový priestor v rámci prebiehajúceho konania, a tiež aj odročovanie pojednávania na uzavretie prípadnej mimosúdnej dohody. Samozrejme, ak v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom dochádza k predĺženiu konania, zodpovednosť za tento stav neznáša oprávnená osoba, ale nemožno ju pripísať ani orgánu verejnej moci konajúcemu vo veci.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd konštatoval, že okresný súd bol nečinný bez akejkoľvek zákonnej prekážky viac ako štyri roky v rokoch 2002 až 2006 a okrem toho bol jeho postup aj neefektívny, pretože dva jeho rozsudky boli zrušené. Napadnuté konanie sa vyznačovalo aj značnou nehospodárnosťou, pretože okresný spolu nariadil množstvo pojednávania. Ústavný súd uviedol, že takéto konanie už len vzhľadom na dĺžku jeho trvania nie je potrebné ďalej osobitne vyhodnocovať a podrobne rozoberať aj iný neefektívny, resp. nesústreďený postup okresného súdu, pretože už len poukazom na celkovú dobu trvania konania možno konštatovať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.</p> <p>Pokiaľ sťažovateľka v treťom rade namietala porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy, ústavný súd, odvolávajúc sa na svoju doterajšiu judikatúru uviedol, že tieto články ústavy majú charakter ústavných princípov, ktoré sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy. Tieto články ústavy sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ústavný súd nepovažoval za potrebné osobitne vysloviť aj porušenie týchto článkov ústavy vo výrokovej časti tohto nálezu. To isté v zásade platí aj o čl. 17 dohovoru, ktorý má charakter jedného zo základných interpretačných pravidiel dohovoru. Vzhľadom na to v tejto časti sťažnosti nevyhovelo.</p> <p>Ústavný súd neprikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, nakoľko konanie bolo zastavené v dôsledku súdneho zmieru.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľiek v 1. a 2. rade na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a základné právo sťažovateľky v 3. rade na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľkám priznal finančné zadosťučinenie každej v sume po 3 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti sťažovateľky v 3. rade nevyhovelo.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 868/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>11. júna 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka namietala porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie ušlej mzdy a odstupného, ktoré sa začalo v roku 2004. Sťažovateľka vystupuje v konaní</p>

	ako odporca.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Napokon ani podpredsedníčka okresného súdu alebo zákonný sudca vo svojom vyjadrení nepoukázali na skutkovú alebo právnu zložitost' predmetnej veci.</p> <p>2. Pri hodnotení doterajšieho priebehu napadnutého konania z hľadiska ďalšieho štandardne uplatňovaného kritéria, teda správania sťažovateľky ako účastníčky tohto konania, ústavný súd konštatoval, že nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu. Dĺžka napadnutého konania teda nebola vyvolaná správaním sťažovateľky.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd konštatoval, že trvanie napadnutého konania už takmer 11 rokov bez právoplatného rozhodnutia na okresnom súde je už samo osebe neprimerané. Okresný súd bol v posudzovanej veci opakovane neefektívne činný, keď vyhlásené rozsudky písomne nevyhotovoval v zákonom ustanovenej lehote, jeho rozhodnutie muselo byť odvolacím súdom vrátené ako predčasne predložené bez meritórneho rozhodnutia a neskôr jeho rozhodnutia boli odvolacím súdom zrušené aj z dôvodu, že „rozsudok okresného súdu je po vecnej stránke nepreskúmateľný“, neskôr odvolací súd opakovane uviedol, že „musí konštatovať aj to, že prvostupňový súd sa v podstate opätovne nedôsledne zaoberal prejednávanou vecou“, a rovnako ešte aj zo štvrtého zrušujúceho uznesenia krajského súdu vyplýva, že „odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia nespĺňalo zákonné požiadavky“. Okrem toho okresný súd bol v danej veci opakovane bez akýchkoľvek dôvodov nečinný, a to konkrétne pri písomnom vyhotovení rozsudku od 23. novembra 2005 do 5. júna 2006 (minimálne päť mesiacov) a od 18. marca 2011 do 11. mája 2012 (minimálne trinásť mesiacov). Uvedená nečinnosť a neefektívna činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlňiteľná, pretože počas minimálne 3,5 rokov súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky. K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom porušené bolo. Okresnému súdu vo veci prikázal konať bez zbytočných priet'ahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 3 500 € a právo na úhradu trov právneho zastúpenia.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	

spisová značka	II. ÚS 5/2015
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	11. júna 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o sťažovateľovej žalobe o neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok, po vydaní nálezu sp. zn. II. ÚS 215/2013 z 15. októbra 2013.
ratio decidendi	Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou

	<p>doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, vzhľadom na sťaženú možnosť doručovania účastníkom konania možno posudzovanú záležitosť považovať po vecnej stránke za zložitejšiu. Samotnú vecnú zložitost', ale ani určitú právnu zložitost', na ktorú poukázal vo svojom vyjadrení aj podpredseda okresného súdu, ako i zákonný sudca, však nemožno dávať do súvislosti s dlhotrvajúcou nečinnosťou okresného súdu.</p> <p>2. Pri hodnotení doterajšieho priebehu napadnutého konania z hľadiska ďalšieho štandardne uplatňovaného kritéria, teda správania sťažovateľa ako účastníka tohto konania, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom. Dĺžka napadnutého konania teda nebola vyvolaná správaním sťažovateľa.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd konštatoval, že celkové trvanie napadnutého konania už takmer sedem rokov je už samo osebe neprimerané. Okrem toho okresný súd bol v danej veci už aj po vyslovení porušenia označených základných práv ústavným súdom (II. ÚS 215/2013) opäť dlhodobo nečinný, konkrétne od 19. júna 2013 do 24. septembra 2014 (pätnásť mesiacov). Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas viac ako jedného roka súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa. K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu.</p> <p>Ústavný súd neprikázal okresnému súdu konať bez zbytočných priet'ahov, vzhľadom na to, že tak rozhodol už vo svojom náleze č. k. II. ÚS 215/2013-24 z 15. októbra 2013.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom porušené bolo.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadostučinenie v sume 3 000 € a právo na úhradu trov právneho zastúpenia.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 890/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Sergej Kohut</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>17. júna 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom okresného súdu konaní o jej žalobe z roku 2006 o vyporiadanie bezpodielového vlastníctva.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>V súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že dĺžka posudzovaného konania v napadnutom období nebola závislá od právnej zložitosti veci. Istá miera faktickej zložitosti konania vyplývala z potreby vykonať znalecké dokazovanie vo veci.</p> <p>2. Pri posudzovaní správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom období k zbytočným priet'ahom v konaní.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd zistil,</p>

	<p>že posudzované konanie začalo 27. septembra 2006 a bolo ukončené späťvzatím žaloby sťažovateľkou 29. januára 2015, trvalo teda viac ako osem rokov. Takáto dĺžka napadnutého konania sa na prvý pohľad javí ako neprimeraná, avšak ústavný súd konštatuje, že konajúci súd v pomerne rýchlom slede od podania návrhu na začatie konania nariadil pojednávania a vykonával úkony smerujúce k rozhodnutiu veci. Obdobie od roku 2006 do 2008 je poznačené snahou účastníkov o mimosúdne vyriešenie sporu, pričom konajúci súd im na to ponechával žiadaný priestor. Túto okolnosť nemožno pripočítať na ťarchu konajúceho súdu. Od roku 2008 do roku 2012 konajúci súd vykonával dokazovanie, okrem iného aj znalcami. Toto obdobie je poznačené istou neefektívnosťou v úkonoch súdu. Bez akýchkoľvek zákonných dôvodov bol okresný súd nečinný od 5. apríla 2012 do 8. decembra 2014, teda dva roky a osem mesiacov. K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným prieťahom, pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu.</p> <p>Vzhľadom na to, že ústavný súd zistil, že namietané konanie bolo právoplatne skončené 26. februára 2015, príkaz, aby okresný súd ďalej konal vo veci bez zbytočných prieťahov, neprichádzal do úvahy.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu porušené bolo.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadostučinenie v sume 2 000 € a právo na náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 13/2015</p>
<p>súdca spravodajca</p>	<p>Sergej Kohut</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>17. júna 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka namietala porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o jej žalobe z roku 2005 o neplatnosť zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Ústavný súd prihliada aj na predmet sporu a jeho význam pre sťažovateľa.</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, ústavný súd uviedol, že v zásade ju nemožno považovať za právne ani skutkovo zložitú, hoci v priebehu konania bolo potrebné rozhodovať aj o procesných návrhoch účastníkov. Doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania podľa ústavného súdu nebol závislý od skutkovej náročnosti prerokovávanej veci a ani okresný súd nenamietal vo svojom vyjadrení k sťažnosti prípadnú právnu alebo skutkovú zložitosť veci.</p> <p>2. Pri hodnotení správania sťažovateľky a jej právnej zástupkyne, ústavný súd konštatoval, že ich správanie podstatným spôsobom neprispelo k predĺženiu posudzovaného konania. Zúčastňovali sa všetkých nariadených pojednávania a v roku 2014 podali aj sťažnosť na zbytočné prieťahy predsedovi okresného súdu. Ani okresný súd neuviedol žiadne dôvody, ktorými by sa mali podieľať na doterajšej dĺžke konania.</p> <p>3. Pri hodnotení postupu okresného súdu ústavný súd zistil, že okresný súd bol úplne</p>

	<p>nečinný takmer 13 mesiacov (od 7. decembra 2006 do 4. januára 2008) a viac ako 15 mesiacov (od 7. júla 2011 až do 16. októbra 2012), ďalej od 28. júna 2013 až do 9. decembra 2014, ktorú priznal aj samotný okresný súd. Okrem nečinnosti bol postup okresného súdu aj neefektívny, pretože jeho rozsudok zo 14. februára 2008, ktorým vyhovel žalobe sťažovateľky, bol zrušený krajským súdom v júni 2009. Takéto konanie už len vzhľadom na dĺžku jeho trvania nie je potrebné ďalej osobitne vyhodnocovať a podrobne rozoberať aj iný neefektívny, resp. nesústredený postup okresného súdu, pretože už len s poukazom na celkovú dobu trvania konania možno konštatovať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu porušené boli. Okresnému súdu prikázal, aby v konaní konal bez zbytočných prietáhov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € a právo na úhradu trov konania.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	

Spracoval: JUDr. Veronika Franková

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.